



*St. Anna Ziekenhuis*

**TopSupport**

**TOPPRESTATIES. TOPZORG. TOPSUPPORT.**

Lokaal Opleidingsplan

Sportgeneeskunde

St. Annaziekenhuis

TopSupport

# **Wat men moet leren doen, leert men door het te doen**

Aristoteles, Grieks filosoof 384 v.C. - 322 v.C.

## Inhoudsopgave

1. Voorwoord .....	4
2. Inleiding .....	5
2.1 De afdeling sportgeneeskunde St Anna Ziekenhuis/Topsupport .....	5
2.2 De opleiding sportgeneeskunde .....	5
3. Duur en structuur van de opleiding .....	6
4. Inhoud van de opleiding sportgeneeskunde .....	7
4.1 Sportmedische begeleidingsactiviteiten .....	7
4.2 Maatschappelijke thema's .....	8
4.3 Afspraken externe invulling tijdens onderdeel Sportgeneeskunde -2 .....	8
4.4 Voortgang, monitoring en portfolio .....	8
4.5 Bekwaamheidsniveau en ijkpunten .....	9
5. Wetenschap en onderwijs .....	11
5.1 Wetenschap .....	11
5.2 Lokaal onderwijs sportgeneeskunde .....	12
5.3 Lokaal discipline overstijgend onderwijs .....	12
6. De opleidingsgroep, de opleidingscommissie en 'oudste' A(N)IOS .....	13
7. Bewaking van de kwaliteit van de opleiding .....	15
Bijlage 1 Uitwerking van de stages .....	17
Stage sportgeneeskunde 1 .....	18
Stage cardiologie .....	19
Stage pulmonologie .....	21
Stage orthopedie .....	23
Stage huisartsgeneeskunde .....	25
Stage sportgeneeskunde 2 .....	26
Wetenschappelijk onderzoek .....	28
Bijlage 2 Inwerkprogramma St Anna ziekenhuis/TopSupport en opleiding sportgeneeskunde .....	29
Introductie in het st Anna .....	29
Introductie op de afdeling sportgeneeskunde .....	29
Bijlage 3: Taken opleider en plv opleider/stagehouder .....	32
Bijlage 4 Toelichting besprekingen .....	35
Bijlage 5 Toetsmatrix .....	36
Bijlage 6 Maatschappelijke thema's .....	37

## 1. Voorwoord

Dit document beschrijft de opleiding tot sportarts in het St Anna Ziekenhuis/Topsupport te Eindhoven. Dit opleidingsplan is een leidraad voor de artsen in opleiding, sportartsen en de opleidingsgroep. Het beschrijft de inhoud, organisatie en kwaliteitsborging van de opleiding. Daarnaast beschrijft het de verwachtingen die we stellen aan onze collega's in opleiding en aan de opleidingsgroep. Een opleiding maak je met elkaar.

Dit Opleidingsplan Sportgeneeskunde wordt zowel aan alle a(n)ios sportgeneeskunde ter beschikking gesteld bij aanvang van hun aanstelling in het St Anna Ziekenhuis. We nodigen alle a(n)ios en de opleidingsgroep en opleidingsteam van harte uit kennis te nemen van de inhoud en ernaar te handelen.

Het NIOS Landelijk Opleidingsplan Sportgeneeskunde (2012) maakt een onlosmakelijk onderdeel uit van het lokale opleidingsplan sportgeneeskunde.

Namens de opleidingsgroep en opleidingscommissie opleiding sportgeneeskunde  
Sander Bouts, sportarts en beoogd opleider  
Hans van Kuik, sportarts en beoogd plaatsvervangend opleider  
Eindhoven, maart 2021

Waar in dit opleidingsplan 'hij/hem/zijn' staat wordt ook 'zij/haar/haar' bedoeld.

## **2. Inleiding**

### **2.1 De afdeling sportgeneeskunde St Anna Ziekenhuis/Topsupport**

Sportgeneeskunde is reeds sinds 1999 als vakgroep vertegenwoordigd binnen het St. Anna ziekenhuis. Dit als een van de eerste intramuraal gevestigde sportgeneeskundige afdelingen in Nederland. Van oudsher had de sportmedische begeleiding al voor 1999 een belangrijke plek binnen het ziekenhuis. Mede gezien het feit dat reeds meer dan 30 jaar de begeleiding van PSV Voetbal wordt verzorgd. Dit maakt dat er een cultuur bestaat binnen het ziekenhuis waarin snel, met korte lijnen en adequaat, ingespeeld kan worden op de wensen en noden van (top)sporters.

In 2007 is TopSupport opgericht als sportmedische instelling (zowel sportmedisch als (sport)fysiotherapie) binnen het St. Anna ziekenhuis en zijn we fysiek verhuisd naar onze huidige locatie in Eindhoven. Deze locatie is gelegen op de Gennepervelden, omringd door o.a. sportvelden, Fontys Sport Hogeschool en het Pieter van den Hoogenband zwembad. Op deze locatie wordt multidisciplinair samengewerkt door de sportartsen met sportfysiotherapeuten/manueel therapeuten maar ook intercollegiaal met (sport)radiologen, cardiologen en orthopeden.

Momenteel bestaat onze vakgroep uit 4 sportartsen, te weten Hans van Kuijk, Rolf Timmermans, Sander Bouts en Tom Wiggers

Door onze jarenlange ervaring met sportbegeleiding is er een situatie ontstaan waarbij de sportmedische begeleiding van verschillende bonden en individuele topsporters verzorgd wordt, bijv. PSV Voetbal, VVV-Venlo, KNZB, Jeffrey Herlings, BMX, KNHS enz. Naast de topsporters kunnen ook recreatieve sporters van alle niveaus terecht alsmede verzorgen wij de hartrevalidatie binnen de St. Anna Zorggroep in samenwerking met de cardiologen en is er sinds november 2020 ook het centrum voor Leefstijlgeneeskunde operationeel.

### **2.2 De opleiding sportgeneeskunde**

De opleiding tot sportarts is een 4-jarige fulltime opleiding waarbij de aios naast 1 jaar en 6 maanden sportgeneeskunde ook deelstages volgt binnen de cardiologie, pulmonologie, orthopedie en huisartsgeneeskunde. Bij deze deelstages zal naast een periode waarbij aandacht is voor het vakgebied in de volle breedte, ook een verdiepende periode bestaan waarbij meer gericht zal worden op kennis en vaardigheden binnen de desbetreffende specialisatie die van belang zijn voor de sportarts en zijn latere werkveld.

In het navolgende is de lokale uitwerking van de opleiding tot sportarts binnen St. Anna ziekenhuis/TopSupport uitgewerkt in nauwe samenspraak met alle betrokken professionals.

Dit plan is afgeleid van NIOS Landelijk Opleidingsplan Sportgeneeskunde van de opleiding tot sportarts (2019). Het lokale opleidingsplan voldoet aan de gestelde eisen en aan de regelgeving met betrekking tot het specialisme Sportgeneeskunde (Kaderbesluit CGS, KNMG 2020, specifiek besluit sportgeneeskunde 2019).

### 3. Duur en structuur van de opleiding

De opbouw van de opleiding Sportgeneeskunde bestaat uit een vierjarige specialisatie. Doel van de opleiding is het leveren van een competente sportarts. Met dat doel voor ogen geldt, dat alle onderwijsinterventies tijdens de opleiding moeten bijdragen aan het ontwikkelen en optimaliseren van die competenties waarover de sportarts tenminste moet beschikken. Deze vakspecifieke competenties worden getoetst middels EPA's of leerdoelen per stage en staan in het landelijke opleidingsplan.

#### Structuur van de opleiding

De opleiding Sportgeneeskunde is opgebouwd uit verschillende stages binnen én buiten de sportgeneeskunde. De aios loopt verplichte stages bij de specialismen Cardiologie, Longgeneeskunde, Orthopedie en Huisartsgeneeskunde. Binnen de Sportgeneeskunde worden tevens verschillende stages onderscheiden, de opleiding start met een stage Sportgeneeskunde 1 van 3 maanden en in de laatste twee opleidingsjaren vindt twee keer een stage Sportgeneeskunde 2 van 9 maanden plaats, de opleiding wordt afgesloten met een verdiepingsstage Sportgeneeskunde. Indien gewenst door de AIOS kan deze, mits wordt voldaan aan kwaliteitsnormen voor de stage, extern worden gevolgd. Wetenschappelijk onderzoek en de stage huisartsgeneeskunde wordt meer als een lijnstage vormgegeven (jaar 1 t/m 4 voor wetenschap en binnen jaar 3 en 4 huisartsgeneeskunde).

De structuur ziet er als volgt uit.

Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Jaar 4
Sportgeneeskunde 1 (3 maanden)	Longgeneeskunde (3 maanden)	Sportgeneeskunde 2 (9 maanden)	Sportgeneeskunde 2 (9 maanden)
Cardiologie (9 maanden)	Orthopedie (9 maanden)		
		Huisartsgeneeskunde (3 maanden)	Verdieping Sportgeneeskunde (3 maanden)
Cursorisch en inspanningsfysiologisch onderwijs			
Wetenschap 5%			

*Stage indeling opleiding Sportgeneeskunde*

## 4. Inhoud van de opleiding sportgeneeskunde

Om de inhoud van de opleiding vorm te geven zijn 9 EPA's (Entrustable Professional Activities) voor sportgeneeskunde uitgewerkt. Een EPA is een professionele taak/ beroepsactiviteit die stafleden toevertrouwen aan een aios om met beperkte tot geen supervisie uit te voeren zodra de aios de benodigde competenties heeft verkregen. De EPA's kunnen grotendeels aan stages gekoppeld worden.

In onderstaande tabel zijn de EPA's opgenomen en gekoppeld aan de stages:

	Sportgeneeskunde 1	Orthopedie	Sportgeneeskunde 2	Huisartsgeneeskunde	Verdieping Sportgeneeskunde
1. Sportmedisch consult eenvoudig	X		X		
2. Sportmedisch consult complex			X		X
3. Basis Sportmedisch Onderzoek Verplicht bv voor opleiding of sport/basis)	X		X		
4. Preventief sportmedisch onderzoek met (spiro-)ergometrie bij sporter (zonder aandoening/klacht/ verwijzing)	X		X		X
5. Verrichten van Sportmedische onderzoeken met (spiro-) ergometrie bij patiënt (met aandoening/klachten/verwijzing/zorgvraag)			X		X
6. Sportmedische begeleiding (individuele (top)sporter en sportteam)			X		X
7. Het uitvoeren van een poliklinisch orthopedisch consult		X			
8. Het conservatief behandelen of stellen van operatie-indicatie van spier-, fascia-, pees- en gewricht- en botletsels		X			
9. Het uitvoeren van een eenvoudig huisartsgeneeskundig consult				X	

Voor de stage cardiologie en longgeneeskunde zijn geen EPA's geformuleerd, concrete leerdoelen per stage zijn opgenomen in het landelijk opleidingsplan. In het landelijk opleidingsplan zijn alle EPA's uitgebreid beschreven, inclusief de belangrijkste competenties behorend bij de EPA en de toetsinstrumenten die nodig zijn om bekwaamheid op een EPA aan te tonen. Bij de stagebeschrijvingen zal verwezen worden naar de EPA's. De uitwerking van de stages staan in bijlage 1.

### 4.1 Sportmedische begeleidingsactiviteiten

Topsupport heeft een samenwerkingsverband met het TeamNL Zuid (voorheen CTO Zuid) en verschillende verenigingen (oa PSV voetbal, VVV-Venlo) m.b.t. de invulling van de sportmedische begeleiding van topsporters en aanstormende talenten. Bij voorkeur zullen deze begeleidingsactiviteiten in onderdeel Sportgeneeskunde 2 plaatsvinden en maximaal 8 weken betreffen.

## 4.2 Maatschappelijke thema's

Naast medisch handelen is er in de opleiding sportgeneeskunde expliciet aandacht voor integratie van maatschappelijk relevante thema's, die inspelen op de actualiteit. Naast verwerking in de diverse EPA's leert de aios ook middels specifieke scholing over maatschappelijke thema's. Dit zal zowel in landelijk als lokaal (onder andere discipline-overstijgend onderwijs) plaatsvinden. Voor verdere uitwerking en toelichting op de maatschappelijke thema's verwijzen we naar het landelijk opleidingsplan. In bijlage 6 is het opleiden in maatschappelijke thema's zoals dat binnen St-Anna kan plaatsvinden nader uitgewerkt

## 4.3 Afspraken externe invulling tijdens onderdeel Sportgeneeskunde 2

De aios wordt in onderdeel Sportgeneeskunde-2 de mogelijkheid geboden om max. 5 dagen (aaneengesloten dan wel verdeeld) bij een andere SMI mee te kijken (zgn. "snuffelstage"). Deze stage dient altijd plaats te vinden in een voor de Sportgeneeskunde erkende opleidingsregio, wordt door de aios zelf georganiseerd en met de desbetreffende hoofdopleiders afgestemd.

De aios mag in het 4e jaar max. 8 weken in een niet-gevisiteerde instelling werkzaam zijn, mits dit financieel en arbeidsrechtelijk geregeld wordt tussen St. Anna ziekenhuis/TopSupport en de desbetreffende instelling.

## 4.4 Voortgang, monitoring en portfolio:

In de opleiding Sportgeneeskunde:

- Heeft de aios een actieve rol in het plannen van zijn opleiding op basis van het opleidingsplan, met behulp van een IOP, het verwerven en aantonen van bekwaamheid op de EPA's.
- Is het observeren en het vastleggen van observaties van het functioneren van aios in de dagelijkse praktijk een belangrijke informatiebron bij het geven van expliciete feedback.
- Is het regelmatig en gestructureerd geven van expliciete feedback noodzakelijk voor een optimaal leer- en werkklimaat, hetgeen een actieve rol van de leden van de opleidingsgroep vereist. De aios ontvangt supervisie op maat op de werkvloer en er vindt een gestructureerde gesprekscyclus plaats.
- Kan groei in bekwaamheid op EPA's zichtbaar worden gemaakt, doordat de ontwikkeling in EPA's wordt aangeduid in 'supervisioniveaus'.
- Zal het te beheersen domein inhoudelijke nooit helemaal door de opleiding gedekt kunnen worden; dat betekent dat "levenslang leren" voor de toekomstige sportarts een belangrijk kenmerk moet zijn.

Het Individueel Opleidings Plan (IOP) is leidend bij voortgangsgesprekken om persoonlijke groei, behalen en stellen van leerdoelen en niveau van functioneren vast te leggen en te monitoren over de tijd. Enerzijds om onderdelen van de opleiding vast te leggen alsmede om ook een overzicht te behouden.

Om de ontwikkeling en voortgang van de aios tijdens de opleidingsonderdelen te monitoren en bij te stellen voeren de aios en de supervisor diverse gesprekken. In onderstaande tabel staat een overzicht van deze gesprekken. Deze gesprekken hebben als doel de totale vorderingen van de aios te bespreken. Op basis van het portfolio inclusief het IOP (en de beoordeling van supervisoren) wordt de voortgang besproken.

Overzicht voortgang- en beoordelingsgesprekken

Gesprekken	Planning	Doel	Aanwezig	Gesprek Organiseren	Verslag-legging
Introductie	Voor aanvang opleiding	<ul style="list-style-type: none"><li>• Bespreken lokaal opleidingsplan;</li><li>• Bespreken individueel opleidingsplan;</li><li>• Bespreken verwachtingen</li><li>• Bespreken eerdere ervaringen en evt. consequenties daarvan voor opleiding</li></ul>	Opleider + aios	Opleider	aios



Startgesprek	1 <sup>e</sup> week van elk opleidingsonderdeel	<ul style="list-style-type: none"> <li>Bespreken stage en EPA's;</li> <li>Bespreken individueel opleidingsplan;</li> <li>Bespreken verwachtingen</li> </ul>	Opleider (+ stage opleider) + aios	Opleider (+ stage opleider) + aios	aios
Voortgang	(1½ maand) 4 <sup>e</sup> maand 7 <sup>e</sup> maand 10 <sup>e</sup> maand	<ul style="list-style-type: none"> <li>Bespreken voortgang EPA's c.q. leren/werken m.b.v. portfolio</li> </ul>	aios (+ stage opleider en/of supervisor) + Opleider	aios (+ stage opleider) + Opleider	aios
Eindgesprek (Kan samenvallen met geschiktheidsbeoordeling)	Voor einde opleidingsonderdeel	<ul style="list-style-type: none"> <li>Evaluatie stage</li> <li>Bespreking voortgang EPA's c.q. opleiding aios</li> <li>Evt. formuleren doelen EPA's en volgend opleidingsonderdeel (overige EPA's)</li> </ul>	aios + (Stage opleider) + Opleider	aios (+ stage opleider) + Opleider	aios
Geschiktheid Beoordeling	Voor einde elk opleidingsjaar + 3 maanden voor einde gehele opleiding	<ul style="list-style-type: none"> <li>Uitspreken beoordeling m.b.v. portfolio en beoordelingsformulier</li> <li>Bespreken overdrachtsformulier: aandachtspunten en goed ontwikkelde punten voor overdracht naar volgende stageplek/EPA's</li> </ul>	aios + Opleider (+ stage opleider en/of supervisor)	(Stage opleider o.l.v.) Opleider	Opleider

Het portfolio valt onder verantwoordelijkheid van de aios en dient als input voor de voortgangs- en beoordelingsgesprekken. Opleider en deelopleider zien toe op het juiste gebruik van portfolio alsmede het up-to-date houden van het portfolio.

#### 4.5 Bekwaamheidsniveaus en ijkpunten

Tijdens de opleiding worden steeds meer professionele taken aan de aios toevertrouwd. Op basis van het niveau van functioneren op een bepaalde EPA kan worden bepaald wat het gewenste niveau van supervisie is om optimaal verder te kunnen ontwikkelen én de veiligheid van de zorg te kunnen garanderen. Strikt genomen staat een aios voor de gehele duur van de opleiding onder supervisie. Echter, het niveau van supervisie verandert afhankelijk van het bekwaamheidsniveau van de aios. Het niveau van functioneren (bekwaamheid) wordt uitgedrukt in 5 supervisieniveaus:

Niveau:	Toelichting
1. de aios observeert (voert niet zelf uit)	Geen toestemming tot handelen door de aios, wel om aanwezig te zijn en te observeren
2. de aios voert een activiteit uit onder directe, proactieve supervisie	De supervisor is aanwezig in dezelfde ruimte.
3. de aios voert een activiteit uit onder indirecte, reactieve supervisie (supervisor is wel snel oproepbaar);	De supervisor is niet in dezelfde ruimte maar wel snel beschikbaar indien nodig. Supervisor en aios maken afspraken over de mate van zelfstandigheid en over de momenten waarop overleg moet plaatsvinden
4. de aios voert een activiteit zelfstandig uit	De supervisie is op afstand, er wordt op een later moment geëvalueerd hoe het verloop was
5. de aios geeft zelf supervisie aan minder ervaren aios	De aios voert hier zelf de rol van supervisor uit bij minder ervaren collega's

Van een zich ontwikkelende professional (aios) mag verwacht worden dat hij zelf in belangrijke mate verantwoordelijk is voor het bewaken van voldoende exposure aan ziektebeelden, groei in EPA's en het op tijd aanleveren van complete en adequate informatie ten behoeve van verzoek voor bekwaam verklaren. De aios vraagt dit zelf aan. De wijze waarop een aios hiermee omgaat maakt onderdeel uit van het beoordelen van professionaliteit/ professioneel gedrag. De opleider c.q. de opleidingsgroep/-team heeft vooral een faciliterende rol in het komen tot bekwaam verklaren en slechts in beperkte mate een controlerende rol.

De werkwijze voor bekwaam verklaren staat in het landelijk opleidingsplan toegelicht. Hieronder staat het proces zoals wij die hanteren toegelicht.

#### **Procedure Bekwaam verklaren van EPA's**

De regie voor het aantonen bekwaam te zijn ligt bij de aios. Met de opleider/stagebegeleider wordt tijdens gesprekken besproken waar de aios voor de komende periode de focus in aanbrengt.

Wanneer de aios denkt toe te zijn aan bekwaam verklaren voor een EPA zal hij dit tijdig bij de opleider aangeven en het benodigde materiaal ter onderbouwing in het portfolio hebben vastgelegd. De bespreking met de opleidingsgroep vindt plaats voorafgaande aan de opleidings-/vakgroepvergadering. De opleider zal ter voorbereiding het portfolio op aantoonbaarheid controleren en per mail de betrokken supervisors vragen om schriftelijke input ('denk je dat deze aios bekwaam verklaard kan worden, waarom wel/niet). Tijdens de vergadering zal de opleider met de opleidingsgroep afstemmen en, indien akkoord de bekwaamverklaring vastleggen en hierover met de aios communiceren. Indien er geen akkoord is zal met de aios worden overlegd wat de beweegredenen zijn en welke vervolgstappen genomen moeten worden. Een en ander wordt in het portfolio vastgelegd.

Superviseren en onderwijzen kan op verschillende niveaus plaatsvinden. Van de AIOS wordt verwacht dat hij zich in zijn opleiding ontwikkelt tot dit niveau (o.a. door het volgen van cursorisch onderwijs). Na afloop van de opleiding kan de sportarts zich verder bekwaamen in bepaalde aandachtsgebieden en op deze wijze specifieke expertise ontwikkelen. De sportarts bereikt hierdoor op deelgebieden niveau 5 (en zal dan in staat zijn te superviseren en onderwijs te geven op dat gebied aan collega's). Deze optie is niet voor iedereen bereikbaar en zal ook niet door iedere AIOS of sportarts nagestreefd (hoeven te) worden.

#### **Bespreking voortgang AIOS binnen opleidingsvergadering**

Naast het beoordelen of een AIOS bekwaam verklaard wordt met betrekking tot specifieke EPA's wordt er binnen de opleidingsvergadering (frequentie 4x/jaar) ook voor alle AIOS het volgende besproken:

- De exposure en het niveau van de ziektebeelden;
- Ontwikkeling van de thema's en besluit over toekenning bekwaamheidsniveau inclusief competentie specifieke groei (waaronder professioneel gedrag);

Van een zich ontwikkelende professional (AIOS) mag verwacht worden dat hij/zij zelf in belangrijke mate verantwoordelijk is voor het bewaken van voldoende exposure aan ziektebeelden, groei in thema's en het op tijd aanleveren van complete en adequate informatie ten behoeve van de opleidingsvergadering. De AIOS vraagt zelf om het bekwaam verklaren van het niveau van een thema aan. De compliance hiermee is onderdeel van de beoordeling professionaliteit/ professioneel gedrag. De opleider cq de opleidingsgroep/-team heeft in dit verband vooral een faciliterende rol en slechts in beperkte mate een controlerende rol.

Het voortgangsgesprek met de AIOS gebeurt met de opleider samen met een stagehouder/supervisor die het meest met betreffende AIOS heeft samengewerkt gedurende de laatste 3 maanden. De overall voortgang wordt bewaakt door de opleider en plaats vervangend opleider door het regelmatig houden van voortgangsgesprekken en beoordelingsgesprekken met de AIOS. Dit conform regelgeving.

#### **Disfunctionerende AIOS**

Tijdens voortgangs- en beoordelingsgesprekken en het werkplekklaren krijgt de opleidingsgroep een goed beeld van het functioneren van de AIOS. Bij onvoldoende competentieontwikkeling, kan een geïntensiveerd begeleidingstraject worden gestart en worden besloten tot verlenging van de opleiding van 3-6 maanden.

## 5. Wetenschap en onderwijs

### 5.1 Wetenschap

In de opleiding tot medisch specialist maakt de ontwikkeling van de algemene competenties, naast medisch handelen, een essentieel onderdeel uit. In deze paragraaf lichten wij toe hoe we aan de competentie Kennis en Wetenschap invulling geven. We “beperken” ons in deze notitie tot de volgende twee competenties:

- de specialist beschouwt medische informatie kritisch, heeft kennis van basale onderzoeksmethodiek, en bedrijft de geneeskunde waar mogelijk volgens evidence-based richtlijnen;
- de specialist bevordert de verbreding van en ontwikkelt de wetenschappelijke vakkennis;

We maken hierin onderscheid in:

1. *op wetenschappelijke wijze geneeskunde kunnen bedrijven;*
2. *het creëren van de mogelijkheid om wetenschap te doen.*

Als groep geven wij op de volgende wijze inhoud aan de competenties zodat de AIOS deze kan ontwikkelen. De precieze invulling kan op onderdelen per AIOS verschillen afhankelijk van de voorgeschiedenis van de AIOS. Dit heeft alleen betrekking op het *doen* van wetenschap. Het op wetenschappelijke wijze geneeskunde bedrijven is een continu leerproces, ook voor de medisch specialisten.

Ten aanzien van rolmodel voldoet onze groep aan de volgende indicatoren:

- wij bevorderen de verbreding en ontwikkeling van wetenschappelijke vakkennis doordat wij zelf actief zijn in de verschillende onderwijsmomenten die hierop betrekking hebben en wij de AIOS kritisch vragen stellen zowel tijdens deze activiteiten als ook tijdens de dagelijkse werkzaamheden.
- We houden zelf voordrachten;
- Wij passen uitkomsten van onderzoek en richtlijnen en protocollen toe bij het opleiden, regelmatig worden richtlijnen tijdens ons onderwijs besproken.

Ten aanzien van onderwijzen zorgen wij er als groep voor dat op vaste momenten onderwijs plaats vindt waarin het wetenschappelijk denken van AIOS (en groepsleden) wordt gestimuleerd. Daarnaast wordt de AIOS door de opleidingsgroep begeleid in het doen van onderzoek. Dit wordt ondersteund met passend cursorisch onderwijs zoals het volgen van de cursus GCP, het schrijven van een wetenschappelijk artikel, etc. Vanuit cluster Sport en bewegen kan de AIOS gebruik maken van ondersteuning

Toetsen en beoordelen vindt gericht plaats met behulp van KPB's en het toewerken naar het voldoen aan de voor de opleiding gestelde EPA's. Tijdens de voortgangsgesprekken met de aios is wetenschap een vast gespreksonderwerp. De uitkomsten hiervan worden door de aios vastgelegd in het portfolio.

Als groep dragen wij zorg voor een effectieve opleidingssituatie m.b.t. het wetenschappelijke klimaat doordat aios:

- Tijdens de onderwijsmomenten en het dagelijks werk profiteren van de kennis van de supervisors o.a. door de wijze van vragen stellen, overdragen van kennis, stimuleren van opzoeken, etc.;
- De mogelijkheden die we creëren voor het doen van onderzoek en volgen van onderwijs, zowel in tijd en geld;
- Faciliteren van het bijwonen van congressen;
- Actueel houden van onze protocollen en richtlijnen;
- Toegang tot relevante digitale tijdschriften en artikelen.

Cursorisch onderwijs is onderwijs dat zich buiten de patiëntenzorg afspeelt, maar daar wel een duidelijk verband mee heeft. Het gaat hierbij om onderwijs op het gebied van algemene kennis, vakinhoudelijke kennis, vaardigheden en gedrag (waar mogelijk te realiseren met behulp van e-learning). Het landelijk cursorisch onderwijs, aangeboden door het NIOS, beslaat een cyclus van 4 jaar, die voor alle AIOS verplicht is.

## **5.2 Lokaal onderwijs sportgeneeskunde**

Tijdens de opleiding wordt veel belang gehecht aan onderwijs. Tijdens de diverse opleidingsonderdelen wordt lokaal onderwijs georganiseerd. De onderwijsmomenten bestaan uit;

- Wekelijks onderwijsmoment gedurende 1 uur gegeven door alle sportartsen of sportfysiotherapeuten/manueel therapeuten verbonden aan TopSupport, variërend van casuïstiekbespreking, bespreking van reviews, richtlijnen, literatuur, inspanningsfysiologie, anatomie, hoofdstukken uit handboeken etc.

Verder worden er op reguliere basis refereeravonden gehouden (2x/jaar), waarbij de verschillende opleidingsonderdelen als thema terugkomen. Deze refereeravonden worden gecombineerd met de opleidingsvergaderingen. Hierbij zijn alle leden van de opleidingsgroep en alle AIOS aanwezig. De aanwezigheid is voor alle betrokkenen verplicht. De stageopleiders, waarvan het opleidingsonderdeel als thema op de agenda staat, zijn eveneens aanwezig. De overige stageopleiders kunnen de refereeravond ook bijwonen.

Bovendien is de intentie om aansluiting te vinden bij de regionale refereeravonden welke reeds gehouden worden door de opleiding in Veldhoven en Venlo. Deze avonden worden nu afwisselend georganiseerd door de AIOS uit de beide opleidingsregio's waarbij TopSupport in roulatieschema zou kunnen aansluiten.

## **5.3 Lokaal discipline overstijgend onderwijs**

Het discipline overstijgend onderwijs (DOO) in St. Anna Ziekenhuis bestaat uit themabijeenkomsten en klinische conferenties. Maandelijks onderwijs (3 uur) voor alle AIOS, HAIO en co-assistenten in het ziekenhuis waarbij ook vakoverstijgende onderwerpen zoals ethiek, infectiepreventie, (patiënt)veiligheid, enz. aan bod komen.

## 6. De opleidingsgroep, de opleidingscommissie en 'oudste' a(n)ios

### De opleidingsgroep sportgeneeskunde

In de St Anna Zorggroep werken 3 (vanaf 1-4-2219 4) sportartsen en zij vormen samen de opleidingsgroep. Alle sportartsen zijn breed georiënteerd op alle aspecten van de competenties van de opleidingsportgeneeskunde en hebben binnen de sportgeneeskunde een specifiek aandachtsgebied. De opleidingsgroep is in zijn geheel verantwoordelijk voor de kwaliteit, inhoud en vormgeving van de opleiding tot sportarts. Alle sportartsen werken gelijkwaardig samen aan de opleiding. Hierin hebben de opleider en plaatsvervangend opleider een aantal extra taken en verantwoordelijkheden. De opleidingsgroep houdt maandelijks een genotuleerde vakgroepoverleg waarin ook het onderdeel opleiding/a(n)ios een onderdeel is. In principe zijn alle a(n)ios en leden van de opleidingsgroep aanwezig.

### Opleider en plaatsvervangend opleider

De functie van opleider en plaatsvervangend opleider wordt uitgeoefend door Sander Bouts en Hans van Kuijk. Zij zijn verantwoordelijk voor de organisatie van de opleiding, met alle aspecten die daaronder vallen. Hierin wordt rekening gehouden met het competentieprofiel van de opleider, plaatsvervangend opleider en leden van de opleidingsgroep en -commissie. Dit profiel is de basis voor evaluatie en professionalisering, zowel op individueel als op groepsniveau.

### De opleidingscommissie

De opleidingscommissie bestaat uit de opleidingsgroep en de stagehouders. De opleidingscommissie is medeverantwoordelijk voor de kwaliteit, inhoud en vormgeving van de opleiding tot sportgeneeskunde in het St Anna Ziekenhuis/TopSupport. De opleidingscommissie komt periodiek bijeen (minimaal 2 x per jaar).

Ieder lid van de opleidingsgroep en opleidingscommissie volgt regelmatig onderwijs en/of nascholing over de nieuwe opleiding en opleidingsinstrumenten en heeft een proactieve rol in het toepassen van alle opleidingsinstrumenten in de dagelijkse praktijk. Zij dragen er gezamenlijk zorg voor dat eenieder daarmee kan voldoen aan het competentieprofiel van opleider/lid opleidingsgroep. De evaluatie hiervan gebeurt door de COC.

De gehele opleiding is zich ervan bewust dat AIOS aanwezig zijn om opgeleid te worden en handelt daar ook naar. Dat wil zeggen dat het creëren van relevante opleidingsmomenten leidend is bij het verdelen van taken voor de AIOS.

Stagehouders en supervisors zijn verantwoordelijk voor:

- Introductiegesprek aan het begin van de stage;
- Tussentijdse evaluatie van de stage;
- Eindevaluatie van de stage;
- Uitvoering geven aan de supervisie conform stagebeschrijving;
- Zorgdragen voor adequate supervisie;
- Bijdrage aan de vergadering lokale opleidingsgroep;
- Bijdrage aan onderwijs.

Alle supervisors (stages) superviseren de AIOS bij (poli) klinische werkzaamheden en nemen actief deel aan overdrachten, grote visite en onderwijsmomenten (volgens rooster). De opleidingsgroep als geheel bewaakt de (individuele) medisch-inhoudelijke en professionele voortgang van de AIOS en begeleidt hem tijdens de gehele opleiding. Zij doen dit conform het lokale opleidingsplan. De stagehouders en supervisors informeren de opleidingsgroep over de ontwikkeling van de AIOS en zijn betrokken bij de beoordeling van de AIOS.

De 'oudste' a(n)ios is verantwoordelijk voor:

- De opleidingsvergadering: agenda in overleg tussen A(N)IOS en opleider, notuleren;
- Organisatie van de Journal club/refereeravonden;
- De organisatie van het onderwijs.

### Opleidingscommissie

De opleidingscommissie bestaat uit de volgende personen:

- Drs. S. Bouts, opleider

- Drs. H. Van Kuijk , plaatsvervangend opleider
- Drs. H. Janssen, stagehouder cardiologie
- Dr. A.J. Michels, stagehouder pulmonologie
- Dr. R. Bogie, stagehouder orthopedie
- Drs. T. De Rooij, stagehouder huisartsgeneeskunde
- Drs. W. Van Weegen, (mede) stagehouder wetenschappelijke ontwikkeling

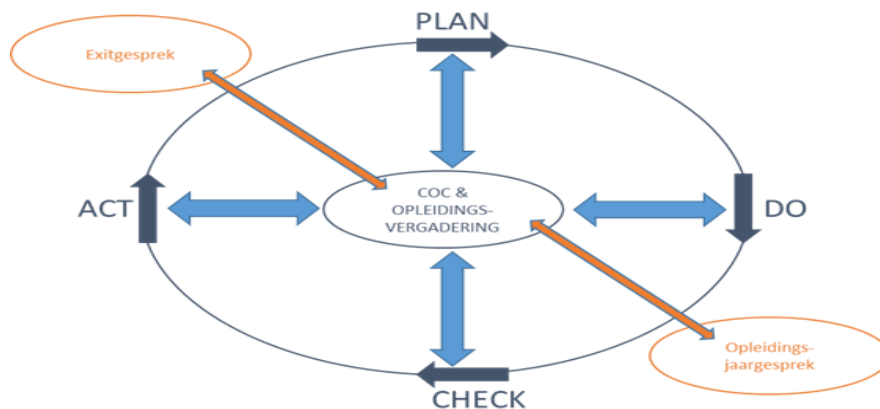
Een uitgebreid overzicht met taken en verantwoordelijkheden is opgenomen in bijlage 3.

## 7. Bewaking van de kwaliteit van de opleiding

### Kwaliteitscyclus Opleiding Sportgeneeskunde St Anna Ziekenhuis/TopSupport

#### Doel

Realisering van een kwalitatief goed en veilig leer- en opleidingsklimaat voor de arts in opleiding (AIOS) tot sportarts. St Anna Ziekenhuis/ TopSupport vindt het van belang dat de kwaliteit van de opleiding geborgd wordt en dat er regelmatig, systematisch geëvalueerd wordt conform de uitgangspunten van Scherpbier 2.0. Omdat de opleiding een laag aantal AIOS heeft zijn de meetinstrumenten zoals D-rect, EFFECT en SET-Q niet valide en bruikbaar. Daarom wordt er op andere manieren geëvalueerd, waarbij van belang is dat er niet alleen geëvalueerd wordt maar dat er ook daadwerkelijk acties op volgen; de PDCA-cyclus wordt doorlopen. De kwaliteitsinstrumenten zijn: de opleidingsvergadering, de vergadering van de opleidingscommissie, de COC, het opleidingsjaargesprek en de exitgesprekken.



#### De opleidingsvergaderingen

Maandelijks vindt er tijdens het vakgroepoverleg ook een opleidingsvergadering plaats, hierbij zijn in principe alle A(N)IOS, de opleider, plaatsvervangend opleider en de supervisors aanwezig. Van deze vergadering wordt een verslag gemaakt. Vast agendapunt tijdens deze vergadering is het leer- en opleidingsklimaat, waarbij besproken wordt wat goed gaat en wat verbeterd kan worden. Tevens worden jaarlijks de stages geëvalueerd en besproken wat daarin verbeterd kan worden. Bij de opleidingsvergadering wordt een lijst met actiepunten opgesteld, die in de daaropvolgende vergadering weer wordt doorgenomen en aangepast.

#### Overleg opleidingscommissie

Tweemaal per jaar overlegt de opleidingscommissie over de opleiding sportgeneeskunde. In principe zijn alle stagehouders, A(N)IOS, de opleider en plaatsvervangend opleider aanwezig. Van deze vergadering wordt een verslag gemaakt. Een van de vaste agendapunten tijdens deze vergadering is het leer- en opleidingsklimaat, waarbij besproken wordt wat goed gaat en wat verbeterd kan worden. De stages worden geëvalueerd en besproken wat daarin verbeterd kan worden. Er wordt een lijst met actiepunten opgesteld, waarvan de voortgang in de daaropvolgende vergadering wordt besproken en aangepast.

#### Opleidingsjaargesprek

Omdat een leerklimatemeting met een zeer laag aantal AIOS niet mogelijk is, voert een onafhankelijk persoon (onderwijskundige met expertise rondom medische vervolgoedingen) één keer per jaar een gesprek met de AIOS. Dit gesprek wordt semigestructureerd gevoerd aan de hand van een vragenlijst (opleidingsmonitor). Hierbij wordt expliciet gelet op de veiligheid en de begeleidingskwaliteit van de individuele supervisors. De onderwijskundige maakt een verslag van dit gesprek dat na goed keuring door de AIOS naar de opleider wordt gestuurd. De onderwijskundige bespreekt dit verslag eerst separaat met de opleider, om waar nodig zaken te kunnen toelichten, om de veiligheid en privacy van de AIOS en supervisors te borgen. Daar waar nodig worden verbeterpunten geformuleerd, dit komt terug in de opleidingsvergadering. Tevens komt hieruit naar voren op welke onderwerpen nog behoefte aan opleidersprofessionalisering is.

**Exitgesprekken**

Met elke AIOS die de opleiding, of een gedeelte van de opleiding af rond, wordt een exitgesprek gevoerd met een vaste persoon van personeelszaken/ het leerhuis. Dit gebeurt eveneens met de ANIOS die in het St Anna Ziekenhuis/TopSupport werken, omdat die met vergelijkbare aspecten rondom begeleiding en supervisie te maken hebben. In dit gesprek komt naar voren hoe de AIOS de opleiding heeft ervaren, het werken in het St Anna Ziekenhuis/TopSupport, de kwaliteit van de supervisie, hoe de balans werken- opleiden is en wat de AIOS aan verbeterpunten heeft met betrekking tot stages en de opleiding in het algemeen. Degene die de exitgesprekken voert, koppelt jaarlijks terug naar de opleider.



## **Bijlagen**

Bijlage 1	Stagebeschrijvingen
Bijlage 2	Inwerkprogramma en groene kaart
Bijlage 3	Overzicht opleidingsgroep en –cie met daaraan gekoppeld aandachtsggebieden en taken t.a.v. opleiden
Bijlage 4	Toelichting besprekingen
Bijlage 5	Toetsmatrix
Bijlage 6	Maatschappelijke thema's sportgeneeskunde specifiek uitgewerkt

## **Stage sportgeneeskunde 1**

Stagebegeleider:	Sander Bouts
Duur:	Maximaal 3 maanden
EPA's:	Evt. 1, 3, 4
Werkplekken:	Polikliniek, functieafdeling (sportgeneeskundig)

### **Doelgroep**

Aanleren basale vaardigheden/competenties in de sportgeneeskunde, waaronder het uitvoeren van sportmedische onderzoeken en doen van (eenvoudige) consulten bij sporters uit doelgroep 1 t/m 3:

- 1 Inactieven die actief willen worden
- 2 Recreatieve sporters
- 3 Prestatiegerichte sporters

### **Aanbevolen literatuur/websites**

Relevante richtlijnen en protocollen:

- Protocollen TopSupport/St. Anna op Intramed (oa protocollering keuringen, compartimentdrukmeting, enz.)
- Brukner/Kahn's; Clinical Sports Medicine
- British Journal of Sports Medicine; [www.bjism.bmj.com](http://www.bjism.bmj.com)

### **Supervisie**

De sportartsen zijn voor overleg direct aanspreekpunt voor de AIOS.

### **Opleidingsactiviteiten:**

- Dagelijkse generaal rapport 16.30-17.00 uur
- Spreekuur follow-up met voor- en nabesprekingen
- Wekelijks (1 uur) onderwijs
- Cursorisch onderwijs
- Vakgroepvergadering 1x/4 weken (1,5 uur)
- Zelfstudie
- Journal club
- Röntgenbespreking
- Begeleiden coassistenten

### **Weekschema (overzicht werkzaamheden en besprekingen)**

In deze eerste 3 maanden durende stage is er sprake van een 5-daagse opleidingsweek. Bij aanvang van het onderdeel Sportgeneeskunde krijgt de aios de werkafspraken t.a.v. de werkzaamheden op de poli sportgeneeskunde uitgereikt.

Het primaire doel van deze stage is om de aios kennis te laten maken met de volledige breedte van het vak.

Tevens wordt er een begin gemaakt met het aanleren van basale vaardigheden/competenties zoals het voeren van eenvoudige sportmedische consulten en basale sportmedische onderzoeken. Of dit ook al leidt tot het bekwaam verklaren van de EPA's 1,3 en 4 zal ook afhankelijk zijn van de voorkennis van de AIOS.

Op de poli vinden consulten, verplichte sportkeuringen, sportmedische onderzoeken en inspanningsdiagnostiek plaats. Omdat 1 dag/week de radioloog op locatie is kan de AIOS de door hem aangevraagde echo's ook meekijken/-beoordelen samen met de radioloog.

In principe is er per dagdeel een supervisor beschikbaar voor de AIOS zodat het consult dat door hem/haar is uitgevoerd direct nabesproken kan worden.

Hieronder volgt een voorbeeld van weekschema. Dit kan in overleg/samenspraak met AIOS aangepast worden; Maandag:

- Ochtend; 8.30-12.30 uur consulten
- Middag: 13.00-16.30 uur consulten
- Middag: 16.30-17.00 uur Generaal Dagelijks rapport

Dinsdag:

- Ochtend: 8.30-12.30 Inspanningstesten
- Middag: 13.00-16.30 uur Consulten
- Middag: 16.30-17.00 uur Generaal Dagelijks rapport

Woensdag:

- Ochtend: 8.30-12.00 uur Consulten
- Middag: 12.00-13.00 uur Onderwijs
- Middag: 13.00-16.30 uur Keuringen
- Middag: 16.30-17.00 uur Generaal Dagelijks rapport

Donderdag:

- Ochtend; 8.30-12.30 uur Inspanningstesten
- Middag: 13.00-16.30 uur Consulten
- Middag: 16.30-17.00 uur Generaal Dagelijks rapport

Vrijdag:

- Ochtend; 8.30-12.30 uur Keuringen
- Middag: 12.30-13.00 Generaal dagelijks rapport
- Middag: 13.00-17.00 uur Wetenschappelijk onderzoek of consulten

## **Stage cardiologie**

Stagebegeleider:	Hans Janssen
Duur:	Maximaal 9 maanden
EPA's:	Geen specifieke EPA's, leerdoelen hieronder geformuleerd
Werkplekken:	Poli, EHH (acute cardiale problematiek), echo en (poli)klinische hartrevalidatie, functieafdeling, inspanningstesten

### **Doel**

Verwerven van medische competenties en vaardigheden binnen het vakgebied van de cardiologie;

- Leren om op basisoniveau acute cardiologische problematiek te diagnosticeren en behandelen door dienst te doen op de Eerste Hart Hulp en betrokken te zijn bij reanimaties.
- Leren om als zaalarts van cardiologische patiënten te functioneren. (visite lopen, overleg met verpleegkundigen, medicatie aanpassen, ontslagbrief schrijven).
- Leren om avond- nacht- en weekenddiensten te draaien voor de cardiologie. Hierbij zal de nadruk liggen op acute problematiek (Eerste Hart Hulp en Hartbewaking (CCU)). Tevens kan geleerd worden om op te gaan met (tijds)druk en kan geleerd worden om prioriteiten te stellen.
- Een begin wordt gemaakt om te leren om een eigen poli te draaien (voorbereiding, planning, follow-up).
- Uitvoering en interpretatie van inspanningstesten met ECG kan worden geleerd.
- Leren hoe binnen dit aanpalende specialisme gewerkt wordt en hoe later (als zijnde sportarts) samengewerkt kan worden met de cardiologen.
- Inzicht in cardiale problematiek bij sporters, en revalidatie van reguliere patiënten

Voor de nadere uitwerking van doelen en patiëntencategorieën verwijzen we naar het landelijk opleidingsplan.

Tijdens dit klinische opleidingsjaar zal naar het einde toe steeds meer ruimte ingebouwd worden voor werkzaamheden met een evident raakvlak met de sportgeneeskunde. Daarbij worden competenties verworven die ook beschreven staan onder 'Medisch Handelen' bij de onderdelen sportgeneeskunde. Echter, bij de klinische opleidingsonderdelen betreft het medisch handelen de doelgroep (chronische) patiënten, terwijl deze bij de onderdelen sportgeneeskunde met name ook de doelgroepen 1 t/m 4 betreffen (inactieven die actief willen worden en sporters van verschillend (intentie)niveau).

De aios werkt in het klinische onderdeel Cardiologie toe naar een bekwaamheidsniveau 3 ('handelt met beperkte supervisie').

Het opleidingsonderdeel cardiologie is opgesplitst in (maximaal) 4 maanden algemene cardiologie en (minimaal) 5 maanden cardiologie met sportgeneeskundig raakvlak. Gedurende de eerste 3-4 maanden van het opleidingsonderdeel cardiologie ligt de nadruk op werkzaamheden op de afdeling ("zaalwerk"), CCU, EHH, en worden tevens avond- nacht- en weekenddiensten gedaan.

De overige 5-6 maanden wordt de aios vrij geroosterd voor de bovengenoemde werkzaamheden en ligt de nadruk op het zelfstandig (maar wel onder supervisie) uitvoeren van werkzaamheden die specifiek gericht zijn op het verwerven van de eindtermen met een sportgeneeskundig raakvlak. Dit betreft werkzaamheden op de polikliniek, functieafdeling (inspanningstesten, spiro-ergometrie, echografie) en de hartrevalidatie. Gedurende de volledige 9 maanden is de aios betrokken bij het sportcardiologisch spreekuur.

De aios zal tijdens dit opleidingsonderdeel zoveel mogelijk geconfronteerd worden met patiënten/sporters met:

Thoracale pijnklachten

- Acut coronair syndroom ((N)STEMI)
- Atypische thoracale pijnklachten
- Angina pectoris

Hartritmestoornissen en palpitaties

- Supraventriculaire tachycardiëën
- Ventriculaire tachycardiëën
- PVC/PAC
- Brugada

Cardiomyopathie op basis van diverse oorzaken waaronder aangeboren afwijkingen

Infectieuze hartziekten (zoals myocarditis en pericarditis)

Hartfalen

Hartklepafwijkingen en verwijde aorta en gevolgen voor intensieve inspanning

Inspanning gebonden cardiale klachten, bv dyspnoe, palpitaties

En patiënten/sporters met:

- Belaste (familie) anamneses
- Afwijkende (rust- en inspannings) ECG's
- Pacemakers/ICD's
- Alsmede "cardiale screenings" volgens de geldende richtlijnen

### **Aanbevolen literatuur/websites**

Relevante richtlijnen en protocollen

### **Supervisie**

De cardiologen zijn voor overleg directe aanspreekpunt voor de AIOS.

### **Opleidingsactiviteiten:**

- Spreekuur follow-up met voor- en nabesprekingen
- MDO
- Cursorisch onderwijs
- Zelfstudie
- Journal club
- Röntgenbespreking
- Begeleiden coassistenten

### **Vaardigheden**

- ECG diagnostiek
- Inspanningsdiagnostiek en echocardiografie
- Cardiologisch lichamelijk onderzoek, mn auscultatie
- Ritmediagnostiek
- Laboratorium: lipiden en metabolisme interpretatie
- Reanimatietraining en bekwaamheid, AED
- Meekijken met CT, MRI en SPECT

### **Toetsing en beoordeling**

- KPB opleidingsactiviteiten
- Vastleggen van ziektebeelden
- Brief/dossierbeoordeling
- CAT
- 360° feedback

### **Portfolio**

- 1 CAT
- (verwijs)brieven
- 1 x zelfbeoordeling en verslag gesprekken
- Congresbezoek

- Certificaten
- Introductiegesprek
- Voortgangsgesprekken
- Eindgesprek
- Aanpassingen in IOP

### **Weekschema (overzicht werkzaamheden en besprekingen)**

Eerste 3-4 maanden:

- Overdracht van 0800-0830
- 0830 CCU visite lopen
- 0930 – 17.00
  - o Afdelingsvisite
  - o Acute patiënten op de SEH
  - o Consulten op afdeling
  - o Meekijken/ uitvoeren functieonderzoeken
- 13.00 uur IC bespreking
- 1 x per week middag sportsprekkuur
- 1 x per week Participatie in dag/avond en nachtdiensten t.b.v. spoed/ crisissituaties

Laatste 5-6 maanden:

- Overdracht van 0800-0830
- 830-17.00
  - o Spreekuur, 1x/week middag sportsprekkuur op locatie Eindhoven
  - o Functie-afdeling, inspanningstesten, spiro-ergometrie
  - o Hartrevalidatie
- Het onderwijs vindt 1x/week plaats en wordt verzorgd door een van de cardiologen of AIOS, waarbij alle cardiologische onderwerpen aan bod komen.
- Om zicht te houden op de werkzaamheden houdt de AIOS de opleidingsactiviteiten in een Excel-schema bij. Op deze manier wordt bekeken of de AIOS voldoende specifiek sportmedische werkzaamheden verricht en zo nodig wordt dit dan bijgestuurd. De AIOS stuurt iedere maand een overzicht naar de desbetreffende stagehouder alsmede naar de opleider.

### **Stage pulmonologie**

Stagebegeleider:	Arent Jan Michels
Duur:	Maximaal 3 maanden
EPA's:	Geen specifieke EPA's. Leerdoelen zie hieronder
Werkplekken:	Poli, SEH (acute pulmonologische problematiek), (poli)klinische longrevalidatie, longfunctieafdeling, poliklinisch spreekuur

#### **Doel:**

- Verwerven van medische competenties en vaardigheden binnen het vakgebied van de pulmonologie;
- Leren hoe binnen dit aanpalende specialisme gewerkt wordt en hoe later (als zijnde sportarts) samengewerkt kan worden met longartsen

Tijdens dit klinische opleidingsjaar zal naar het einde toe steeds meer ruimte ingebouwd worden voor werkzaamheden met een evident raakvlak met de sportgeneeskunde. Daarbij worden competenties verworven die ook beschreven staan onder 'Medisch Handelen' bij de onderdelen sportgeneeskunde. Echter, bij dit klinische opleidingsonderdeel betreft het medisch handelen de doelgroep (chronische) patiënten, terwijl deze bij de onderdelen sportgeneeskunde m.n. ook de doelgroepen 1 t/m 4 betreffen (inactieven die actief willen worden en sporters van verschillend (intentie) niveau.

De AIOS werkt in het klinische onderdeel Pulmonologie toe naar een bekwaamheidsniveau 3.

De aios zal tijdens dit opleidingsonderdeel zoveel mogelijk geconfronteerd worden met patiënten/sporters met:

- Inspanningsgebonden dyspnoe klachten (pulmonaal bepaald);
- (Inspannings)astma;
- COPD;
- Restrictieve longaandoeningen;

- Hyperventilatie;
- Allergieklasten (o.a. hooikoorts);
- Bronchitis;
- Pneumonie;
- (Spannings)pneumothorax;
- (Status na) een longembolie
- (Afwijkende) longfunctie in rust;
- (Afwijkende) spiro-ergometrie-waarden bij een inspanningstest;
- (Afwijkende) provocatietesten.

Binnen het onderdeel Longgeneeskunde betreffen de werkzaamheden voor de aios Sportgeneeskunde met name:

- de longfunctie afdeling (spiro-ergometrie en provocatietesten);
- polikliniek (algemeen pulmonologische doelgroep, sporters);
- (inspanningsastma(poli)klinische longrevalidatie..

Bovengenoemde patiënten/sporters worden zowel op de polikliniek als SEH gezien. Verder zal de aios betrokken zijn bij de longrevalidatie (MDO poliklinische longrevalidatie).

### **Aanbevolen literatuur/websites**

Relevante richtlijnen en protocollen

### **Supervisie**

De longartsen zijn voor overleg direct aanspreekpunt voor de AIOS.

### **Opleidingsactiviteiten:**

- Spreekuur follow-up met voor- en nabesprekingen
- MDO
- Cursorisch onderwijs
- Zelfstudie
- Röntgenbespreking

### **Weekschema (overzicht werkzaamheden en besprekingen)**

Het onderwijs vindt op verschillende momenten in de week plaats:

- Dagelijks tijdens de ochtendoverdracht
- 2x/week. tijdens de avondoverdracht door de longartsen

Tijdens het opleidingsonderdeel pulmonologie worden geen avond- en/of nachtdiensten gedraaid.

Om zicht te houden op de werkzaamheden houdt de AIOS de opleidingsactiviteiten in een Excel-schema bij. Op deze manier wordt bekeken of de aios voldoende specifiek sportmedische werkzaamheden verricht en zo nodig wordt dit dan bijgestuurd. De AIOS stuurt iedere 3 weken een overzicht naar de desbetreffende stagehouder alsmede naar de opleider.

### **Toetscriteria onderdeel Longgeneeskunde**

De aios kan inspanningsastma bij een sporter goed herkennen, diagnosticeren en behandelen en/of weet voor de behandeling hiervan effectief te verwijzen 1x KPB

De aios kan een persoonlijk advies geven betreffende sport en/of bewegen, het aanpassen van trainingsschema's en het geven van leefstijladvies bij een sporter met pulmonale klachten respectievelijk een pulmonologische patiënt die wil gaan sporten of bewegen of dit wil blijven doen. 2x KPB

De aios levert een bijdrage in een multidisciplinair team op het terrein van fysieke belastbaarheid voor het bereiken van revalidatiedoelen bij ernstige COPD 1x KPB

De aios is in staat een PICO/CAT te schrijven Minimaal 1x PICO/CAT

## **Locatie Percentage van het onderdeel**

Longfunctieafdeling 40-70%

Polikliniek 20-50%

Longrevalidatie 5-10%

Wetenschap 5%

Overig 0-10%

## **Stage orthopedie**

Stagebegeleider: Rob Bogie

Duur: Maximaal 12 maanden

EPA's: In deze stage komen EPA's 7 en 8 aan bod

Werkplekken: Poliklinisch spreekuur, SEH (weekend en overdag voor acute orthopedische/traumatologische opvang (van sporters)), assisteren bij orthopedische operaties

## **Doel**

Verwerven van medische competenties en vaardigheden binnen het vakgebied van de orthopedie;

- Leren hoe binnen dit aanpalende specialisme gewerkt wordt en hoe later (als zijnde sportarts) samengewerkt kan worden met orthopedisch chirurgen.

Binnen het onderdeel orthopedie staan 2 EPA's centraal voor de AIOS:

1. "Het uitvoeren van een poliklinisch orthopedisch consult" met als resultaat een bekwaamverklaring op niveau 4 binnen het onderdeel orthopedie (toelichting bekwaamheidsniveaus in paragraaf 4.5).
2. "Het behandelen van spier-, fascia- en peesletsels en aandoeningen van gewrichten, zowel voor wat betreft de conservatieve behandeling als voor het stellen van een operatie- indicatie" met als resultaat een bekwaamverklaring op niveau 4 binnen het onderdeel orthopedie.

Tijdens dit klinische opleidingsjaar zal naar het einde toe steeds meer ruimte ingebouwd worden voor werkzaamheden met een evident raakvlak met de sportgeneeskunde.

## **Doelgroepen**

De aios zal tijdens dit onderdeel zoveel mogelijk geconfronteerd worden met patiënten/sporters met acute en chronische problematiek van het houding- en bewegingsapparaat. Hiermee worden met name traumatische letsels, degeneratieve veranderingen en overbelastingsletsels van spier, pees, fascia, skelet, gewrichten en combinaties daarvan bedoeld.

Onder bovengenoemde groepen worden nadrukkelijk ook onderstaande patiënten/sporters bedoeld:

- Patiënten na een operatie, bijvoorbeeld met een (orthopedische) endoprothese;
- Mensen met een lichamelijke beperking (vanuit ADL naar sportsituatie);
- Mensen met een lichamenlijk handicap (die willen (gaan) sporten en/of bewegen).

## **Aanbevolen literatuur/websites**

Relevante richtlijnen en protocollen

## **Supervisie**

De orthopeden zijn voor overleg direct aanspreekpunt voor de AIOS.

## **Opleidingsactiviteiten:**

- Spreekuur follow-up met voor- en nabesprekingen
- MDO
- Cursorisch onderwijs
- Zelfstudie
- Journal club
- Radiologiebespreking
- Begeleiden coassistenten

**Weekschema (overzicht werkzaamheden en besprekingen)**

EVEN WEEK				
				<b>AIOS</b>
<b>Ma</b>	<b>o</b>	<b>8-12u</b>	<b>TS</b>	Acute kniepoli met MRI beoordeling Bogie
	<b>m</b>	<b>12-17u</b>	<b>TS</b>	Acute knie poli met MRI beoordeling en algemeen van Zoest
<b>Di</b>	<b>o</b>	<b>8-12u</b>	<b>Geldrop</b>	Schouder poli samen met PA en manueel therapeut Bogie/v Zoest
	<b>m</b>	<b>13-17u</b>	<b>Geldrop</b>	Schouder poli samen met PA en manueel therapeut Bogie/v Zoest
		<b>17-18u</b>		Rontgenbespreking en evaluatiemoment
<b>Wo</b>	<b>o</b>	<b>12-17u</b>	<b>Geldrop</b>	ok
	<b>m</b>		<b>Geldrop</b>	SEH
		<b>17-18u</b>		onderwijs / artikelbespreking
<b>Do</b>	<b>o</b>	<b>8-12u</b>	<b>Geldrop</b>	traumapoli G (= gipskamer) de Kort
	<b>m</b>	<b>13-15u</b>	<b>Geldrop</b>	trauma ok
	<b>a</b>	<b>16u-17u</b>		MDO Herdgang Jeugd
<b>Vr</b>	<b>o</b>	<b>8-12u</b>	<b>Geldrop</b>	poli G (voeten spreekuur) van Drumpt
	<b>m</b>	<b>12-16u</b>	<b>Geldrop</b>	Artrose poli Das

ONEVEN WEEK				
		<b>poli TS</b>	<b>poli P</b>	<b>AIOS</b>
<b>Ma</b>	<b>o</b>	<b>7.30u</b>	<b>Geldrop</b>	Indicatie bespreking prothesiologie Artrose poli G
	<b>m</b>	<b>13-17u</b>	<b>TopSupport</b>	Sport/wetenschaps overleg 12-1330u nadien poli TS de Kort
	<b>a</b>	<b>1</b>		
<b>Di</b>	<b>o</b>	<b>8-12u</b>	<b>Geldrop</b>	ok
	<b>m</b>	<b>13-17u</b>	<b>Geldrop</b>	poli G Sybesma/PBK
	<b>a</b>			
<b>Wo</b>	<b>o</b>	<b>8-12u</b>	<b>Geldrop</b>	ok
	<b>m</b>	<b>13-17u</b>	<b>TopsSupport</b>	poli TS
	<b>a</b>			
<b>Do</b>	<b>o</b>	<b>7.30-12u</b>	<b>Geldrop</b>	Indiatiebespreking sport traumapoli/ SEH
	<b>m</b>	<b>13-17u</b>	<b>Geldrop</b>	SEH
	<b>a</b>			
<b>Vr</b>	<b>o</b>	<b>8-12u</b>	<b>Topsupport</b>	Knie poli TS
	<b>m</b>	<b>13-16u</b>	<b>Topsupport</b>	Poli TS



Om zicht te houden op de werkzaamheden houdt de AIOS de opleidingsactiviteiten in een Excel-schema bij. Op deze manier wordt bekeken of de aios voldoende specifiek sportmedische werkzaamheden verricht en zo nodig wordt dit dan bijgestuurd. De AIOS stuurt iedere 3 weken een overzicht naar de desbetreffende stagehouder alsmede naar de opleider.

### **Stage huisartsgeneeskunde**

Stagebegeleider:	Tom de Rooij
Duur:	Maximaal 3 maanden
EPA:	10
Werkplekken:	Spreekuur en visites

#### **Doel**

Het primaire doel van dit opleidingsonderdeel is de aios Sportgeneeskunde voor te bereiden op de 'eerstelijns problematiek' waar hij/zij als sportarts bij zijn begeleidingsactiviteiten mee geconfronteerd kan worden. De patiënten en de problematiek in het opleidingsonderdeel Huisartsgeneeskunde dienen hier dan ook zoveel mogelijk bij aan te sluiten. Met name vallen hieronder dermatologie, KNO, gynaecologie (w.o. anticonceptie), maagdarmproblemen en de meest voorkomende infectieziektes. Zuigelingen, kleine kinderen en ouderenzorg zullen minder gezien worden door de aios. Er wordt naar gestreefd om het aantal patiënten met houdings- en bewegingsapparaat problematiek dat gezien wordt binnen de huisartsenstage zoveel mogelijk te beperken. Dit omdat de opleidingsonderdelen Orthopedie en Sportgeneeskunde deze problematiek dekken.

Het secundaire doel van dit opleidingsonderdeel is de aios Sportgeneeskunde te leren hoe de huisarts werkt in zijn hoedanigheid als spil in de gezondheidszorg/poortwachter in het kader van de toekomstige samenwerking. Een bijkomend doel tijdens deze stage is om het 'pluis/niet-pluisgevoel' te ontwikkelen en hieruit volgend de inschatting te kunnen maken of directe actie is gewenst of dat het natuurlijk beloop van klachten kan worden afgewacht.

#### **Doelgroepen**

- De aios zal in dit opleidingsonderdeel met name patiënten zien met 'eerstelijns problematiek' waar hij/zij als sportarts bij zijn begeleidingsactiviteiten mee geconfronteerd kan worden. Hieronder vallen onder andere dermatologie, KNO, gynaecologie (w.o. anticonceptie), maagdarmproblemen en de meest voorkomende infectieziektes.
- Ook bij dit opleidingsonderdeel dient het accent te liggen bij de klachten door/ bij sport en bewegen

#### **Aanbevolen literatuur/websites**

Relevante richtlijnen en protocollen

#### **Supervisie**

De huisartsen zijn voor overleg direct aanspreekpunt voor de aios.

#### **Opleidingsactiviteiten:**

- Spreekuur follow-up met voor- en nabesprekingen
- MDO
- Cursorisch onderwijs
- Zelfstudie

#### **Weekschema**

Het opleidingsonderdeel huisartsgeneeskunde wordt gedurende 1 dag per week in het gehele 3e opleidingsjaar gevolgd. Gestart wordt met 1 week meelopen teneinde de praktijk, medewerkers en werkprocessen te leren kennen. Nadien gedurende de rest van het jaar op XXX zelfstandig spreekuur, waarbij iedere patiënt met de deelopleider wordt nabesproken (direct of aan het einde van het spreekuur).

## **Stage sportgeneeskunde 2**

Stagebegeleider:	Sander Bouts, Hans van Kuijk
Duur:	Maximaal 18 maanden
EPA's:	1, 2,3,4,5,
Werkplekken:	Poliklinisch spreekuur, functieafdeling (sportgeneeskundig) revalidatietrajecten voor hart-, long-, en chronisch zieken. Sportmedische begeleiding op locatie; trainingen, trainingsstages, wedstrijden/toernooien in binnen- en buitenland)

### **Doel en doelgroepen**

Tijdens dit opleidingsonderdeel staan de EPA's Sportgeneeskunde centraal en wordt verder gewerkt aan het behalen van deze EPA's waarvan de basis is gelegd in Sportgeneeskunde 1. Meer nadruk ligt op de complexe problematiek van houdings- en bewegingsapparaat alsmede complexe problematiek bij topsporters en chronisch zieken. Ook (top)sportmedische begeleiding wordt in dit opleidingsonderdeel verricht. Op het einde van deze stage heeft de aios alle EPA's behaald.

De aios beheerst op het einde van dit tweede onderdeel Sportgeneeskunde alle beschreven vaardigheden/competenties op minimaal niveau 4, bij alle beschreven doelgroepen binnen de sportgeneeskunde:

- 1 Inactieven die actief willen worden
- 2 Recreatieve sporters
- 3 Prestatiegerichte sporters
- 4 Maximale sporters (w.o. top- en beroepssporters en de talenten)
- 5 Chronisch zieken (exercise = medicine)

De aios-sportgeneeskunde leert derhalve tijdens dit tweede onderdeel sportgeneeskunde -in de rol van toekomstig sportarts- ook te werken met sporters uit doelgroep 4 (maximaal sporters; w.o. topsporters) en chronisch zieken waarbij de volgende verrichtingen/ competenties worden geleerd:

- Sportmedische onderzoeken bij maximaal sporters;
- Sportmedische begeleiding van sporters (op locatie) tot een maximum van acht weken.
- Het opstellen van een individueel belastbaarheidsprofiel voor de patiënt met een chronische aandoening/ziekte (doelgroep 5). Het bewaken van het revalidatietraject van deze patiënt als casemanager;
- Het doen van complexe consulten, zoals second opinions.

Uiteindelijk zal de aios op het einde van dit tweede onderdeel sportgeneeskunde alle beschreven vaardigheden/competenties op minimaal niveau 4 beheersen, bij alle beschreven doelgroepen binnen de sportgeneeskunde.

### **Aanbevolen literatuur/websites**

Relevante richtlijnen en protocollen zie stage sportgeneeskunde 1.

### **Supervisie**

De sportartsen zijn voor overleg direct aanspreekpunt voor de AIOS. In beginsel is per dagdeel een supervisor vrij gepland zodat er direct overleg/supervisie kan plaatsvinden na het consult. In overleg met de AIOS kan naar het einde van de stage toe besloten worden (mits de AIOS ook voldoet aan de EPA's) om supervisie alleen aan het einde van het dagdeel te laten plaatsvinden. Dit om de AIOS te laten wennen aan het zelfstandig uitvoeren van een spreekuur.

### **Opleidingsactiviteiten:**

- Dagelijkse generaal rapport 16.30-17.00 uur
- Spreekuur follow-up met voor- en nabesprekingen en direct supervisie
- Wekelijks (1 uur) onderwijs
- Cursorisch onderwijs
- Vakgroepvergadering 1x/4 weken (1,5 uur)
- Zelfstudie
- Journal club
- Röntgenbespreking
- Begeleiden coassistenten

## **Weekschema opleidingsonderdeel Sportgeneeskunde-2 (incl. onderdeel WO)**

In het 3e opleidingsjaar is er sprake van een 3 1/2-daags rooster bij de sportgeneeskunde. De AIOS doet in dit jaar tevens 2 dagdelen huisartsgeneeskunde (bij aanvang 1 week) en gem. 1 dagdeel wetenschappelijk onderzoek.

In het 4<sup>de</sup> opleidingsjaar werkt de AIOS volledig bij de sportgeneeskunde en wordt 1 dagdeel hartrevalidatie/zorg voor chronische zieken verzorgd door de AIOS. Dit in samenwerking met de hoofdopleider. Daarnaast bestaat er een mogelijkheid om gedurende de tijd van een dagdeel sportmedische begeleiding te verzorgen op locatie. Dit indien de AIOS voldoende ontwikkeling laat zien met betrekking tot de EPA's. Er wordt tevens 1 dagdeel besteed aan wetenschappelijk onderzoek en de overige 3 1/2 dagen worden besteed aan sportmedische consulten, verplichte sportkeuringen, sportmedische onderzoeken en/of inspanningsdiagnostiek.

Omdat 1 dag/week de radioloog op locatie is kan de AIOS de door hem aangevraagde echo's ook meekijken/-beoordelen samen met de radioloog.

In principe is er per dagdeel een supervisor beschikbaar voor de AIOS zodat het consult dat door hem/haar is uitgevoerd direct nabesproken kan worden.

Dit maakt dat onderstaande een voorbeeld van een weekschema voor stage sportgeneeskunde 2 is:

- Maandag:
  - o Ochtend: 8.30-12.30 uur Consulten
  - o Middag: 13.00-16.30 uur Consulten en in jaar 4 Hartrevalidatie
  - o Middag: 16.30-17.00 uur Generaal Dagelijks rapport
- Dinsdag:
  - o Ochtend: 8.00-12.00 uur: Consulten en in jaar 4 Sportmedische begeleiding
  - o Middag: 13.00-16.30 uur: Keuringen
  - o Middag: 16.30-17.00 uur Generaal Dagelijks rapport
- Woensdag:
  - o Ochtend: 8.30-12.00 uur Consulten
  - o Middag: 12.00-13.00 uur Onderwijs
  - o Middag: 13.00-16.30 uur Keuringen
  - o Middag: 16.30-17.00 uur Generaal Dagelijks rapport
- Donderdag:
  - o Ochtend: 8.30-12.30 uur Inspanningstesten
  - o Middag: 13.00-16.30 uur Consulten
  - o Middag: 16.30-17.00 uur Generaal Dagelijks rapport
- Vrijdag:
  - o Ochtend: 8.30-12.30 uur Consulten
  - o Middag: 12.30-13.00 uur Generaal dagelijks rapport
  - o Middag: 13.00-17.00 uur Wetenschappelijk onderzoek

## **Verdieping in de opleiding Sportgeneeskunde**

De opleiding Sportgeneeskunde leidt breed inzetbare algemeen sportartsen op. Om in te spelen op specifieke voorkeuren van de AIOS en om zich enigszins te kunnen onderscheiden op de arbeidsmarkt, kan de AIOS zich in de laatste drie maanden van de opleiding verdiepen in een sportgeneeskundig specifiek onderwerp of een 'maatschappelijk thema' (bijvoorbeeld medisch leiderschap, doelmatigheid, onderwijs, wetenschap etc.). Voor de voorwaarden welke gelden ten aanzien van de verdiepingsstages verwijzen we naar het landelijk opleidingsplan.

### **Wetenschappelijk onderzoek**

Stagebegeleider:	Tom Wiggers en Walter van Weegen
Duur:	Maximaal 3 maanden
Werkplekken:	TopSupport (sportgeneeskunde en orthopedie), epidemiologische/ statistische ondersteuning gefaciliteerd door Topsupport

Aan iedere aios wordt gedurende de opleiding een onderwerp voor wetenschappelijk onderzoek (WO) aangeboden, maar daar waar mogelijk kan de aios eveneens zelf met een onderwerp voor het WO te komen. De voorbereiding van het onderdeel WO begint idealiter al in het de stage Sportgeneeskunde 1. Gedurende de gehele opleiding wordt aandacht besteed aan wetenschappelijk onderzoek. Het opleidingsonderdeel WO behelst ca. 3 maanden. In de praktijk houdt dit in dat de aios gedurende zowel het 3e als 4e opleidingsjaar 1 dagdeel per week wordt vrij geroosterd voor WO.

Voor een voldoende aftekening van dit opleidingsonderdeel dient voldaan te worden aan de in het landelijk Opleidingsplan gestelde eisen. Het Wetenschappelijk Onderzoek vindt mede plaats onder supervisie van sportarts Tom Wiggers, een gepromoveerde orthopeed en bewegingswetenschapper, waarbij uiteraard de opleider de eindverantwoordelijkheid heeft.

Ter ondersteuning van het WO, maar uiteraard ook voor ondersteuning tijdens de gehele opleiding, heeft de aios toegang tot de digitale bibliotheek

### **Doel**

De aios wordt dusdanig opgeleid dat hij:

- Op een basaal niveau competent is wetenschappelijke literatuur te beoordelen qua opzet en uitvoer van het onderzoek, de gebruikte statistiek bij de verwerking van de gegevens en het tot stand komen van conclusies en aanbevelingen;
- Wetenschappelijke vragen die uit de praktijk naar voren komen leert onderkennen en kritisch kan beschouwen en op basis van eigen waarneming, kennis en ervaring kan komen tot vragen voor wetenschappelijk onderzoek; dit uit zich ook in het 2x/jaar uitwerken van een Critical Appraisal of a Topic (CAT)
- In staat is een kortlopend onderzoek op het gebied van de sportgeneeskunde (of een raakvlak daarmee) op te zetten en uit te voeren;
- Verslag kan leggen van dit onderzoek (verplichting in het kader van de opleiding);
- Zelfstandig (als eerste auteur) een artikel kan schrijven en publiceren, minimaal op het niveau Sport en Geneeskunde (verplichting in het kader van de opleiding);
- Of een wetenschappelijke voordracht of posterpresentatie kan houden (verplichting in het kader van de opleiding).

Het onderwerp van het wetenschappelijk onderzoek dient (een raakvlak met) de sportgeneeskunde te betreffen. Dat betekent dat het onderzoek als regel door de gehele opleiding binnen de opleidingsinrichting (met zwaarte in jaar 3 en 4), en niet drie maanden 'elders' aaneengesloten wordt ingevuld. Dit laat onverlet dat het tijdsbeslag van dit onderdeel drie maanden dient te zijn.

### **Opleidingsactiviteiten:**

- Cursorisch onderwijs
- Zelfstudie
- Journal club

## **Bijlage 2 Inwerkprogramma St Anna ziekenhuis/TopSupport en opleiding sportgeneeskunde**

### **Introductie in het st Anna**

Bij hun indiensttreding in het St Anna nemen nieuwe A(N)IOS deel aan het ziekenhuis brede introductieprogramma, waarbij nieuwe medewerkers kennis laten maken met het ziekenhuis. Dit programma omvat o.a. het uitreiken van relevante documenten, verschillende mondelinge presentaties, een rondgang langs diverse afdelingen en allerhande nuttige locaties binnen het ziekenhuis. Een verplichte cursus Basic Life Support (BLS) behoort eveneens tot dit introductieprogramma. Dit programma vindt plaats op de 1e en 2e werkdag van de maand, waarin de AIOS start met de opleiding (08.00- 17.00 uur).

In het inwerkprogramma voor de nieuwe A(N)IOS sportgeneeskunde komen de volgende zaken aan bod:

### **Introductie op de afdeling sportgeneeskunde**

- Het introductie gesprek met de AIOS gebeurt door de opleider;
  - Diensten
- a. Formulieren, documenten en programma's**
- Lijst met af te tekenen vaardigheden, de groene kaart (via XX)
  - Kwartaalrooster
  - Lijst met pieperdiensten en refereeroverzicht (Via XXX.)
  - Digitale telefoongids (Bureaublad)
  - XCare/EPD, inclusief Elektronisch Voorschrijf Systeem (EVS).
  - DBC/DOT/diagnoseregistratie (uitleg door zorgadministratie)
  - Urenregistratie en kaarten in XXX
  - Lijst met telefoon- en piepernummers (wordt verspreid door XXX)
  - Portal (protocollen)
  - Microsoft Outlook
  - Overdrachtslijsten
  - VIM-meldingen
  - Poli: alle mappen bekijken
  - Spoedlijst, aandachtspunten in XCare, tevens uitleg over gebruik ervan
  - Reanimatielijsten
- b. Rondleiding langs werkruimten**
- Secretariaat/backoffice
  - Overdrachtsruimte
  - Polikliniek/front-office
  - Dagbehandeling
  - Operatiekamers
  - Spoedeisende Eerste Hulp
  - Radiologie bespreekruimte
  - Radiologie afdeling
  - Portier (uitgang voor en achter)
- c. Voorstellen aan belangrijke personen**
- Hoofd poli afdeling, management
- d. Praktische benodigdheden**
- Witte jas (H0)
  - Personeelspas (af te halen bij XXX tijdens introductie)
  - Inlogcode voor de computer (tijdens introductie)
  - Inlogcode voor XCare/EPD (tijdens introductie)
  - Autorisatie voor Elektronisch Voorschrijf Systeem (via e-mail en introductie)

## GROENE KAART Klinisch Werkzame A(N)IOS

Doel is om in het kader van patiëntveiligheid, kwaliteit van zorg en opleiden het moment waarop AIOS/ANIOS geautoriseerd wordt om patiënten te behandelen middels supervisie op afstand, met name tijdens avond/nacht en weekenddiensten formeel vast te stellen. Hiertoe verklaart de opleider/medisch manager aan de hand van een checklist met essentiële punten de AIOS/ANIOS geschikt. Hiermee wordt onder meer voldaan aan eisen inspectie, kaderbesluit en RvB.

<b>Naam A(N)IOS:</b>	<b>Specialisme:</b>	<b>Overig nl.:</b>
----------------------	---------------------	--------------------

E-learning modules @, Readers R, Training T		Status	Verplicht voor*
Introductiedagen	T	Cursus	Verplicht voor alle a(n)ios
Ritmeherkening	T	Tijdens ALS cursus	Verplicht voor anios IC
Interpretatie X-thorax		<a href="http://www.startpuntradiologie.nl">www.startpuntradiologie.nl</a>	Verplicht voor anios IC
Module ihkv meldcode huiselijk geweld & kindermishandeling	@	AnnaAcademie	Verplicht voor a(n)ios m.u.v. beta-beroepen. NB het betreft doelgroepspecifieke modules
Basic Life Support & AED	@, T	AnnaAcademie	Verplicht voor alle a(n)ios
Voorschrijven medicatie in Klinikom	T	Training	Verplicht voor alle a(n)ios
Effectief communiceren middels SABAR	R	AnnaAcademie	Verplicht voor alle a(n)ios
Medische Technologie	R	AnnaAcademie	Verplicht voor alle a(n)ios
BHV ontruimen	@	AnnaAcademie	Verplicht voor alle a(n)ios
ABCDE-methodiek	R, T	AnnaAcademie	Verplicht voor alle a(n)ios
TTPA cursus (nazb.nl)	T	Cursus in ETZ of Amphia	Verplicht voor alle a(n)ios
Tijdig praten over het overlijden (KNMG richtlijn)	R	Annadoc	Verplicht voor alle a(n)ios
Informatieveiligheid	@	AnnaAcademie	Verplicht voor alle a(n)ios
Donatie	@, T	AnnaAcademie	Via Elly koch, Verplicht voor alle a(n)ios
Venapunctie Basis	@, T	AnnaAcademie	Via Leidinggevende

\* Tenzij de (plv)opleider dit voor deze a(n)ios niet noodzakelijk vindt op basis van eerder verworven competenties. Dan *wel* aangeven op dit formulier en indien van toepassing, bewijsstuk toevoegen.

### Werken in

A(N)IOS en niet medici i.o., die werken in het elektronisch patiënten dossier verklaart dat:	
Hij/zij de XCare introductie cursus doorlopen heeft, evenals de E- learning module tijdens de introductie	Ja / nee

### Protocollen St. Anna

A(N)IOS en niet medici i.o. verklaart hierbij:	
Voldoende bekend te zijn met <b>Annadoc</b> , alwaar protocollen/richtlijnen te raadplegen zijn binnen het St. Anna Ziekenhuis en verklaart deze te zullen volgen. Indien er bewust van wordt afgeweken dit vast te leggen in het patiëntendossier, daarbij aangevend met welke supervisor dit is overlegd.	ja / nee
<b>Voor beginnende collegae van belang zijnde protocollen</b>	
Modelinstructie arts- al dan niet- in opleiding	

Regeling niet natuurlijke dood GGD	
Veilig Incidenten Melden	
Calamiteiten	
Convenant politie en zorginstellingen	
ZIROP (Ziekenhuis Rampen Opvang Plan)	
Verantwoordelijkheidsverdeling medisch specialisten	
Niet reanimeren beleid	
Palliatieve zorg, richtlijnen IKNL	
Protocol prik- en snijdaccidenten	
Werkwijze preoperatief traject; Beleid markeren van de juiste plaats	
Regeling stralingshygiëne	
MSRA-protocol	
Regeling Voorbehouden Handelingen	
Kwetsbare ouderen; voorkomen van fysieke achteruitgang	
Meldcode huishoudelijk geweld/kindermishandeling	
<b>Organisatie van medische zorg</b>	
<b>De a(n)ios:</b>	
<i>is op de hoogte van de afspraken t.a.v. supervisie en ruggespraak</i>	<b>voldoende / onvoldoende</b>
<i>heeft voldoende kennis van X-care/overige patiëntsystemen</i>	<b>voldoende / onvoldoende</b>
<i>is op de hoogte van de vereiste administratieve handelingen verbonden aan de medische werkzaamheden</i>	<b>voldoende / onvoldoende</b>
<i>is op de hoogte van het beleid en hoe te handelen in geval van opnamestop</i>	<b>voldoende / onvoldoende</b>
<i>is op de hoogte van de patiënten processen in het St Anna met name binnen de SEH en de eigen klinische afdeling</i>	<b>voldoende / onvoldoende</b>
<b>Professionaliteit</b>	
<b>De a(n)ios:</b>	
<i>kan goed zijn/haar eigen grenzen aangeven</i>	<b>voldoende / onvoldoende</b>
<i>is op de hoogte van het rooster van de supervisor en hoe deze te bereiken is</i>	<b>voldoende / onvoldoende</b>
<b>Indien onvoldoende, wat zijn de vervolgspraken:</b>	
<b>CONCLUSIE:</b>	
de a(n)ios is naar het oordeel van de (plv) opleider klaar om in principe patiënten te behandelen middels alleen supervisie op afstand, bijzondere situaties uitgezonderd	<b>ja/ nee</b>
de a(n)ios acht zichzelf in staat tot het behandelen van patiënten, middels alleen supervisie op afstand, en weet wanneer hij de supervisor moet inschakelen om patiënt mee te beoordelen.	<b>ja/ nee</b>
<b><i>AIOS/ANIOS wordt door de verantwoordelijk (plv) opleider geautoriseerd voor het behandelen van patiënten, middels supervisie op afstand.</i></b>	
<b>Datum afronding inwerktraject:</b>	.. - .. 20..
<b>AIOS/ANIOS</b>	<b>(plv) OPLEIDER</b>

### Bijlage 3: Taken opleider en plv opleider/stagehouder.

De opleidingsgroep is primair verantwoordelijk voor alle zaken die de opleiding betreffen. De taken zijn onderling verdeeld.

Specialisme	Naam specialist	Aandachtsgebied
Sportgeneeskunde	S.W. Bouts (Sander)	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Plaatsvervangend opleider, beoogd opleider per 01-09-2021</li> <li>- Teamarts KNZB (zwemmen, schoonspringen en Waterpolo Academy)</li> <li>- Medisch adviseur CTO/Team NL Zuid</li> <li>- Schouderproblematiek/multidisciplinair schoudersprekuren met orthopedie</li> <li>- Geregistreerd duiksportarts</li> <li>- Lid Masterclass TopSportartsen NOC-NSF</li> <li>- Lid werkgroep Sportradiologie VSG</li> </ul>
	J.A.J. van Kuijk (Hans)	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Opleider, beoogd plaatsvervangend opleider per 01-09-2021</li> <li>- Opleider Leefstijl binnen opleiding Huisartsgeneeskunde Maastricht</li> <li>- Voorzitter Centrale Opleiding Commissie St. Anna</li> <li>- Programmaverantwoordelijk specialist Hartrevalidatie St. Anna</li> <li>- Leefstijlcentrum St. Anna</li> <li>- Voorzitter werkgroep Beroepsbelangen VSG</li> <li>- Lid vereniging Arts en Leefstijl</li> <li>- Lid sportmedische raad NGF, TPI/FSMA gecertificeerd</li> </ul>
	R.J. Timmermans (Rolf)	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Clubarts VVV-Venlo</li> <li>- Clubarts PSV Vrouwen</li> <li>- Ploegarts wielerploeg Jumbo-Visma</li> <li>- Consulent Handbal BevoHC</li> <li>- Aanspreekpunt Husqvarna/Ice1racing (MXGP motorcross)</li> <li>- Enkel-voetproblematiek/multidisciplinair voet- enkelsprekuren met orthopedie</li> </ul>
	T. Wiggers (Tom)	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Clubarts PSV Academy</li> <li>- Lid medische staf Atletiekunie</li> <li>- Lid medische commissie Atletiekunie</li> <li>- Lid werkgroep Richtlijnen VSG</li> </ul>
Orthopedie	R. Bogie (Rob)	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Sportorthopedie</li> <li>- Behandeling van schouderletsels met aandacht voor de arthroscopische schouder</li> <li>- Kniechirurgie</li> <li>- Prothesiologie van de schouder</li> <li>- Wetenschappelijk onderzoek</li> <li>- Medisch hoofd PSV, Academy. Teamarts PSC</li> <li>- Lid college voor clubartsen (CCC)</li> <li>- Lid Nederlandse Vereniging voor Arthroscopie (NvA)</li> <li>- Lid Nederlandse Orthopedische Vereniging (NOV)</li> <li>- Lid ESSKA</li> <li>- Lid werkgroep Schouder/Elleboog</li> <li>- Lid werkgroep NOTS</li> <li>- Opleider Physician Assistant Sportorthopedie.</li> <li>- Gastdocent Fontys Paramedische Hogeschool Eindhoven</li> </ul>
Cardiologie	J.H.P. Janssen (Hans)	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Sportcardiologie</li> <li>- Cardiac Imaging</li> <li>- Cardiac pacing</li> <li>- Bestuurslid NHN</li> </ul>



Longziekten	A.J. Michels (Arent Jan)	- (Inspannings) Astma - TBC - Chronisch hoesten
Huisartsgeneeskunde	T. de Rooij (Tom)	- Huisarts met aandachtsgebied sportgeneeskunde - opleider huisartsgeneeskunde - Huisarts PSV - Wedstrijdbegeleiding jong PSV/O18 - Voorzitter THEMA dagen - Vise voorzitter regio raad CHP - Lid palliatieve werkgroep
Wetenschap	W. van der Weegen (walter)	- Coördinator wetenschap sport en bewegen

#### Taakverdeling t.a.v. de opleiding sportgeneeskunde

Wat	Wie
- Organisatie en uitvoering van sollicitatieprocedure van nieuwe A(N)IOS	Sander Bouts en Hans van Kuijk
- Bewaken ontwikkeling en functioneren A(N)IOS - Introductiegesprek bij aanvang van de opleiding - Eerstverantwoordelijke en aanspreekpunt bij problemen van A(N)IOS betreffende de opleiding - Voortgangs- en beoordelingsgesprekken met Al(N)IOS - Carrièreplanning en -begeleiding van A(N)IOS - Bespreken IOP - Controle portfolio op volledigheid en kwaliteit - Bespreken van thema's en bekwaam verklaren met opleidingsgroep/stagehouders in OOG - Bewaken van opleidingsplan - Opleidingsvergadering en besprekingen met alle A(N)IOS	Sander Bouts Sander Bouts Sander Bouts  Sander Bouts + stagehouder Sander Bouts + stagehouders Sander Bouts en/of Hans van Kuijk Sander Bouts en/of Hans van Kuijk Sander Bouts en/of Hans van Kuijk  Sander Bouts en/of Hans van Kuijk Sander Bouts en/of Hans van Kuijk
Landelijke gremia - Concillium - Voorzitter werkgroep Beroepsbelangen VSG - Lid werkgroep Sportradiologie VSG - Lid werkgroep Richtlijnen VSG	Sander Bouts en/of Hans van Kuijk Hans van Kuijk Sander Bouts Tom Wiggers
Ziekenhuis - Jaarlijks overleg met COC in kader kwaliteitscyclus - Centrale opleidingscommissie 4x/jaar - Lokale opleidingscommissie 2x/jaar - Financiële zaken met betrekking tot AIOS en ANIOS	Sander Bouts en/of Hans van Kuijk Sander Bouts en/of Hans van Kuijk Sander Bouts en/of Hans van Kuijk Sander Bouts
Inhoud opleiding - Implementatie opleidingscurriculum - Bewaking voortgang van de opleiding - Onderhouden contact met stagehouders - Bewaken kwaliteit stages - Onderwijsrooster - E-portfolio - Opleidingsschema (stagerooster) - Individueel opleidingsplan AIOS - Communicatie van stagerooster naar stagebegeleiders - Begeleiding wetenschappelijke activiteiten	Sander Bouts Sander Bouts en/of Hans van Kuijk Sander Bouts en/of Hans van Kuijk Sander Bouts Sander Bouts Sander Bouts en/of Hans van Kuijk Sander Bouts Sander Bouts en/of Hans van Kuijk Sander Bouts Tom Wiggers/ Walter van der Weegen
Opleidingsvisitatie - Communicatie t.a.v. planning visitatie - Aanvragen en coördineren visitatie	Sander Bouts en/of Hans van Kuijk Sander Bouts en/of Hans van Kuijk

#### Taakverdeling opleiding sportgeneeskunde

#### Professionalisering van de opleidingsgroep

Opleiden, superviseren en ondersteunen van artsen in opleiding vereist specifieke kennis en vaardigheden. Deze zijn in het competentieprofiel voor opleider en leden van de opleidingsgroep beschreven in vier hoofdcategorieën:

1. Toepassen van basisprincipes van opleiden van aios
2. Opleiden op de werkplek
3. Stimuleren, toetsen en bewaken van voortgang
4. Samenwerken, organiseren en bevorderen van opleidingskwaliteit.

Alle leden van de opleidingsgroep hebben de Teach de Teacher training gevolgd en doen aan continue deskundigheidsontwikkeling in deze competentiegebieden voor opleider en opleidingsgroep. Zij kunnen dit aantonen door deelname aan lokale, regionale en landelijke cursussen en symposia. In de vakgroep worden (jaarlijks) nieuwe afspraken gemaakt over de invulling van de opleidersprofessionalisering.

De A(N)IOS zijn verantwoordelijk voor:

- De opleidingsvergadering; agenda, notuleren
- Het rooster van de A(N)IOS
- Deelname aan opleidingsvergadering en opleidingscommissie

De opleidingsgroep wordt secretariael ondersteund. De secretaresse is verantwoordelijk voor:

- Planning gesprekken tussen A(N)IOS en opleider
- Planning vergaderingen: COC, opleidingsvergadering en opleidingscommissie
- Notuleren en archiveren vergaderingen
- Planning onderwijs, referaten en opleiding gerelateerde besprekingen
- Regelen ruimtes voor besprekingen
- Ondersteuning rondom opleidingsvisiteatie

Stagehouders zijn verantwoordelijk voor:

- Introductie-, voortgang- en eindgesprek tijdens de stage
- Uitvoering geven aan de supervisie conform stagebeschrijving
- Het zorgdragen voor adequate supervisie
- Bijdrage aan de opleidingscommissie
- Bijdrage aan sportgeneeskunde-onderwijs

Alle sportartsen superviseren de A(N)IOS bij klinische werkzaamheden en nemen actief deel aan overdrachten en onderwijsmomenten. Hiertoe hebben zij onder meer didactische trainingen gevolgd. De opleidingsgroep bewaakt de (individuele) medisch-inhoudelijke en professionele voortgang van de A(N)IOS en begeleidt hem tijdens de gehele opleiding. De stagehouders informeren de opleider over de ontwikkeling van de AIOS en waar nodig zijn zij betrokken bij de beoordeling van de AIOS.

De opleidingscommissie is mede verantwoordelijk voor het implementeren en bewaken van het lokale opleidingsplan. Dit opleidingsplan is afgeleid van het landelijk opleidingsplan van de VSG. Het voldoet aan de daarin gestelde eisen en aan de regelgeving m.b.t. sportgeneeskunde (kaderbesluit CCMS en specifiek besluit sportgeneeskunde).

In onderstaande tabel zijn de verantwoordelijken voor de diverse besprekingen opgenomen.

Besprekingen	Werkwijze	Eindverantwoordelijke
Klinische conferentie/ patiëntenbespreking	Volgens vooraf opgestelde indeling wordt een leerzame casus gepresenteerd en achtergrondinformatie besproken	Sander Bouts
Complicatie- en kwaliteitsbespreking	Op basis van ingebracht het casuïstiek wordt de bespreking constructief gevoerd	Sander Bouts
MDO hartrevalidatie	1x/2 weken, bespreken relevante casuïstiek samen met hartrevalidatiegroep	Hans van Kuijk
Radiologiebespreking	1x p/2 weken met orthopedie, sportgeneeskunde en radiologiebespreking relevante casuïstiek. Iedereen levert casuïstiek aan.	Radiologie
Stafbrede necrologiebespreking	Organisatie 4 keer per jaar ziekenhuis breed	Stafbestuur
Journal Club	Bespreking onderzoeksliteratuur, lopende onderzoeken.	Walter van Weegen Tom Wiggers

*Overzicht bespreking, doel en eindverantwoordelijke*

## **Bijlage 4 Toelichting besprekingen**

### **Probleempatiëntbespreking**

Wekelijks, in het onderwijs, is er een mogelijkheid om een probleempatiënt te bespreken. De bedoeling is dat de AIOS de casus presenteert, waarbij het van belang is eerst het probleem te benoemen. Daarna worden de relevante gegevens uit de anamnese verteld, evenals de bevindingen bij lichamelijk onderzoek. In overleg met de aanwezigen wordt een differentiaal diagnose opgesteld. Daarbij worden zo nodig de laboratoriumgegevens en eventuele foto's getoond. Tot slot wordt in samenspraak met de aanwezigen een plan van aanpak vastgesteld. De afspraken worden in het dossier genoteerd.

### **Complicatiebespreking**

Maandelijks tijdens de vakgroepvergadering vindt er een bespreking plaats over de complicaties uit de voorafgaande maand.

#### Bespreking casus

De opzet van deze bespreking volgt dezelfde wijze als het bespreken van een CAT. In het kort is het als volgt:

1. Een a(n)ios houdt gedurende 10 minuten een inleidende bespreking over de casus. Daarin aandacht voor de volgende aspecten:
  - Ziektebeeld toelichten;
  - Is er in deze casus op juiste wijze gehandeld?
  - Wat zegt de literatuur hierover?
  - Welke richtlijnen zijn hierop van toepassing en wat zegt deze hierover?
  - wat is de "gouden standaard"?
  - Wat valt hieruit te leren?
  - Formuleer eventueel verbeteracties.

#### Aandachtspunten voor de voorzitter:

- bewaakt de structuur van de bespreking en bewaakt de tijd;
- stelt vragen die uitnodigen te reflecteren over zaken die bovengenoemde punten betreffen;
- tracht de aanwezigen actief hierin te betrekken, waarbij altijd de aios als eerste uitgenodigd worden om te reageren;
- supervisors worden gevraagd relevante terminologie, interpretaties, denkprocessen of handelen te expliciteren;
- draagt zorg voor veiligheid:
  - o feedback op actueel gedrag en niet op beleving
  - o positieve feedback
  - o vermijdt gezichtsverlies
- aios moet werken (verhoogt daarmee het leerrendement) en niet de supervisor of voorzitter:
  - o aios die bespreking doet moet leren verantwoording af te leggen over diagnostisch en therapeutisch handelen en niet de supervisor of voorzitter;
  - o aios en anderen in het gehoor wordt actief betrokken;

### **Intercollegiale toetsing**

De AIOS is verplicht om aanwezig te zijn bij de ICT bijeenkomsten van de regio. Hij of zij zal roulerend inbreng dienen te hebben in het ICT.

## Bijlage 5 Toetsmatrix

Toetsvormen	Jaar 1		Jaar 2		Jaar 3		Jaar 4	
	Spt1	Car	Long	Ortho	Spt2	HA	Spt2	WO
<b>Formatief feedback</b>								
KPB	3	9	3	9	11	3	10	
KPB-technische vaardigheid	1	1	1	1	1		1	
KPB referaat	1	1	1	1	1	1	1	1
Formulier supervisie beoordeling sportmedische begeleidingsactiviteiten							1	
360 feedback	1		1		1		1	
Zelfbeoordeling	1		1		1		1	
Verslag critical incident					1		1	
CAT	3		2		2		2	
Kennistoetsing	1		1		1		1	
Toetsing fysiologie onderwijs	1							
Checklist patiënten overzicht	1	1	1	1	1	1	1	
Checklist tijdsbesteding	1	1	1	1	1	1	1	1
<b>Formatieve gesprekken</b>								
Startgesprek	1	1	1	1	1	1	1	1
Voortgangsgesprek	1	2	1	2	2	1	2	1
<b>Beoordeling go/ no go</b>								
Geschiktheidsbeoordeling	1		1		1		1	
Eindbeoordeling							1	

## Bijlage 6 Maatschappelijke thema's in sportgeneeskunde

Thema	Basis: dagelijkse praktijk	Verdieping: overzienbare projecten	Specialisatie: profileren	Bronnen, tools, trainingen
Medisch leiderschap	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Timemanagement</li> <li>• Overdracht: Efficiënt patiënt bespreken, prioriteiten stellen</li> <li>• MDO: doel bepalen, inzicht verkrijgen in de structuur en verhoudingen, mensen aan het woord krijgen.</li> <li>• Organisatie van de poli: op tijd patiënten over kunnen dragen en de werkdag af kunnen sluiten.</li> <li>• Familiegesprekken leiden</li> <li>• Deelname complicatiebesprekingen</li> <li>• DOO: Timemanagement</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Verwonder en verbeterprojecten op de afdeling</li> <li>• MDO voorzitten/ organiseren, mensen aan het woord krijgen</li> <li>• Voorzitten opleidingsvergadering</li> <li>• Vergaderingen bijwonen (staf, beroepsvereniging, afdelingsstrategie bijeenkomsten)</li> <li>• Protocollen/ richtlijnen ontwikkelen</li> <li>• Roosters maken</li> <li>• Deelname (multidisciplinaire) werkgroepen</li> <li>• Deelname interne en externe audits</li> <li>• Teambegeleiding</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Differentiatiestage medisch leiderschap</li> <li>• Stages buiten ziekenhuis (Zorgverzekeraar, RvB, Inspectie)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Medisch leiderschap in de vervolgopleiding</li> <li>• Medisch leiderschap masterclasses (1, 2)</li> <li>• Hoe leiders inspireren tot actie</li> </ul>
Doelmatigheid	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Behandelopties bespreken vanuit kostenaspect voor de patiënt, consequenties voor andere gezondheidszorgmedewerkers.</li> <li>• Wat is er nodig aan zorg (wat kunnen we niet doen?)</li> <li>• Multidisciplinair overleg: wie doet wat, wat is er nodig, expliciete aandacht voor afwegingen kosten en belasting patiënt, mantelzorg en afdeling t.o.v. resultaat.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Doen van doelmatigheidsprojecten op de afdeling (kosteneffectiviteitsonderzoek, analyse workflow, diagnostisch onderzoek in kaart brengen)</li> <li>• Besprekingen over analyses met peers en staf (benchmarken)</li> <li>• Bijwonen onderhandelingen met zorgverzekeraars</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Aanpak meer complexe projecten in samenwerking met andere afdelingen of ziekenhuisbreed (slagkracht)</li> <li>• Stages buiten ziekenhuis (zorgverzekeraar, RvB, inspectie)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Doelmatigheid in de vervolgopleiding</li> <li>• Bewustzijnsproject</li> <li>• E-learning kennis van zorgkosten</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Organisatie poli: afstemmen van diverse behandelingen bij één patiënt.</li> <li>• Actief behandelbeperking bespreken</li> <li>• E-learning financiering in de zorg</li> <li>• DOO: achtergronden DOT/DBC</li> </ul>			
Kwetsbare ouderen / chronisch zieken	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Poli: samen met patiënt/ mantelzorger behandelwensen en doelen stellen, kwetsbaarheid kunnen inschatten</li> <li>• Overleg met huisarts en/of (verwijzend) specialist: communicatie voorafgaand of na insturen</li> <li>• Overdracht: Overleg over behandelwensen van de patiënt en mogelijke ingrepen</li> <li>• MDO overleg met expert ouderen, fysiotherapeut en/of specialist over behandel mogelijkheden en mogelijke gevolgen</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• samenwerking en communicatie tussen 1e en 2de lijnszorg</li> <li>• Aandacht voor rol van actoren buiten het ziekenhuis, zoals de specialist, fysiotherapeut, mantelzorger</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Specialisatie in diagnostiek of opstellen behandelplan t.a.v. inspanningstest</li> <li>• Specialisatie in exercise = medicine op het gebied van patiënten in beweging krijgen op een verantwoorde manier</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Verdieping beoordeling inspanningstesten middels aanvullende cursussen of stage</li> <li>• Richtlijnen naslaan op het gebied van bewegen met chronische ziekten (kanker, hartrevalidatie, longrevalidatie, depressie, overgewicht enz)</li> </ul>
Patiëntveiligheid	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Intercollegiale toetsing: Casus vanaf het begin met elkaar bespreken om hiaten te kunnen dichten i.p.v. achteraf</li> <li>• goede randvoorwaarden scheppen om focus te kunnen hebben op</li> <li>• patiëntencasus die extra aandacht nodig heeft</li> <li>• Bespreken mogelijke gevaren op de incidenten en focus po de volgende stap in diagnostiek</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Simulatietraining met extra aandacht voor rol van aios</li> <li>• Participatie aan interne audits</li> <li>• Informatie vragen aan patiënten over behandeling om kwaliteit te meten en te kunnen verbeteren</li> <li>• Leiden van kwaliteitsbesprekingen, complicatiebesprekingen en onderzoek</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Contact met kwaliteit experts in het ziekenhuis en in samenwerking met kwaliteit een verbetering project starten op de afdeling</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Patiëntveiligheid in de vervolopleiding</li> <li>• Praktijkvoorbeeld Clinical audit</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Kwaliteitsbespreking: artsen, poli-assistentes en andere betrokkenen hebben samen aandacht voor gewenste en ongewenste gebeurtenissen</li> <li>• Veilig omgaan met patiëntengegevens in de sportgeneeskunde als het gaat om besprekingen (met bv coach) en overdrachten (met bv fysiotherapeut)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Verwonder en verbeterproject uitvoeren op de afdeling</li> <li>• Bijwonen congressen/werkgroepen met kwaliteit &amp; veiligheid als thema</li> </ul>		
Wetenschap	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Overdracht: aandacht voor CAT's, pico's</li> <li>• Deelname aan refereerbijeenkomsten</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Deelname aan lopend onderzoek op de afdeling</li> <li>• Herzien van protocollen</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Promotietraject</li> </ul>	
Onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Begeleiden van coassistenten op de werkvloer</li> <li>• DOO: cursus (dag) coach the co</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Onderwijs geven aan coassistenten</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Onderwijs geven aan HAIO's/huisartsen</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Cursus Coach the Co</li> </ul>